

7310

523/1888.

of. jg. Dn. "nasitni" obaz
per. aradgou

PROTOCOLUL

DESPRE

SIEDINTIELE SINODULUI EPARCHIALE

DIN

DIECES'A ROMANA GRECO-ORIENTALA

A

Aradului

Tienute in anul 1888

ARAD, 1888.

TIPARIUL TIPOGRAFIEI DIECESEI ROMANE GR. OR.

27310 .

27310

PROTOCOLUL

DESPRE

SIEDINTIELE SINODULUI EPARCHIALE

DIN

DIECES'A ROMANA GRECO-ORIENTALA

A

Aradului.

Tienute in anul 1888.

ARAD, 1888.

TIPARIUL TIPOGRAFIEI DIECESEI ROMANE GR. OR.

27310

Protocol

*despre sedințiile sinodului eparchial din dieces'a
romana greco-orientala a Aradului, ținute în
anul 1888.*

Sedinția I.

s'a ținut în Arad, la 1/13. Maiu, 1888. la 11 ore înainte de mediadi.

P r e s i e d i n t e: Preasanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metian. **N o t a r i u:** *Mihaiu Sturz'a.*

Nr. 1. După sevîrsirea sînteii liturgii și a chiamarei
duchului sînt în biseric'a catedrala din loc, deputatii si-
nodali se coaduna în sal'a Seminarului diecesan, unde
Preasanti'a Sa Domnul Episcop diecesan, ocupînd locul
presidial, și chiamînd la notariatu în mod provisoriu, pînă
la constituire, pre: Ignatiu Papp și Mihaiu Sturz'a din
cler, ér dintre mireni pre Petru Truti'a și Ioan Suci, —
cetesce cuvîntul presidial de deschidere, precum urméza:

Christos a învîat Domnilor deputati!

„Precum se bucură parintele cel departat de fii sei,
cînd după ore-care interval de timp, se vede érași între
ai sei, întruniti anume pîntru a combiná cele de lipsa la
bunastarea și înaintarea familiei; tot asemenea me bucur
și eu astadi Dlor, cînd după un restimp de un an, érași
am norocirea a Ve vedea în jurul meu, pîntru a combiná
împreuna cele de bine la înaintarea și bunastarea clerului
și a poporului nostru, a familiei nóstre cei mari, pre care
o representámu; deci Ve salut din inima, de buna venire,

poftindu-ve tuturor inca multi ani de conlucrare la opul cel mare al regenerării noastre.

Precum se scie Dlor, chiamarea bisericei este, a respandí in mesura cât mai abundanta, cultur'a morala-religiósa, pentru a apropiá tot mai mult pre ómeni, de perfectiune, si prin acést'a de bine si fericire, scopulu supremu alu omului. Deci dupa-ce nóue celor intruniti aici, ne a concrediut biseríc'a reprezentarea ei : asia dar nóue ni se impune si sarcin'a apostoliei, de a latí si respandí tot mai mult, in cler si popor, biseríc'a nóstra cea via, cultur'a morala-religiósa, pentru a se apropiá tot mai mult de perfectiune, si prin acést'a de bine si fericire.

Este grea acést'a problema Dlor, chiar si in timpuri mai bune, cu atât mai grea inse este ea in timpul de astadi, când pre langa indiferentismul religios vedit in toate pàrtille, in timpul mai nou, s'au mai ivit si alte aparițiuni triste in biseríc'a nóstra ; inse de vom avea cu totii, numai binele comunu inaintea ochiloru, si de va fi precum sper dragoste si buna intielegere intre noi, de cari nimeni nu are atât'a lipsa cá si noi, atunci tot ni va succede a ni impliní, macaru in parte, datorinti'a ce ni se impune, si a satisface dupa putintia asteptării comune.

Dar pentru a ne impliní acea datorintia dupa posibilitate, precum si pentru a satisface asteptării comune, nu este de ajuns Dlor numai a decretá, si a indicá aici, organelor noastre, calea de procedere ; ci este neaperatu de lipsa a mai si cercetá, cum se esecuta cele decretate aici, de organele noastre ? séu vorbindu mai lamuritu, este de lipsa a controlá seriosu, in centru cá si in pàrti, daca se esecuta bine si la timp, cele combinate ? daca esista in toate comunele noastre mijlócele necesarie, pentru respandirea culturii morale-religióse ; si in special daca esista in tot locul biserici si scóle corespundietóre, preoti si investiatori demni ? si daca cei esistinti i-si implinesc conscientios chiamarea lor ? precum si daca este o buna si regulata administratiune intru toate ?

În chipul acest'a am deveni cu totii, câti reprezentăm clerul si poporul, ceea ce si trebuie se fim în adevăr Dlor, tot atâti'a lucratori în vii'a Domnului, am deveni tot atâti'a Apostoli ai culturii morale-religióse, tot atâti'a buni conducatori si povetuiitori ai clerului si poporului, prin ce ne am apropiá tot mai mult de perfectiune, si prin acést'a de bine si fericire, si asia ni-am implini în mod satisfactoriu detorinti'a de reprezentanti ai clerului si poporului, biseric'a nóstra cea viia.

Pentru asemenea scopu maretiu s'au si intrunitu óme-nii în societati religióse Dlor, precum este si biseric'a nóstra nationala; pentru asemenea scop maretiu si convenim noi în sínóde si congrese nationali-bisericesci; si tot pentru asemenea scop si sacrificám cu totii, cler si popor, atât de mult; deci se folosim Dlor cât mai bine acest unic teren bun si manos, ce ni-l ofere biseric'a nóstra nationala; se-l folosim bine si întieptiesce implinindu-ne detorinti'a cu tóta scumpetatea, pentru a produce rezultate cât mai bogate spre scopul ce urmàrim.

Dar fiind-cà la tóte acestea, pre langa silintiele nóstre, — se mai cere si darul lui Dumnedieu, pre care l'am implorat astadi în s. biserică, mai repetiend eu si aici implorarea acelui dar dumnedieescu, asupra nóstra, si asupra lucrarilor nóstre, dechiar sessiunea ordinaria a sinodului nostru eparchial pentru anul 1888 de deschisa."

Care se primesce cu placere si vii urări de: „se trăsca" din partea membrilor sinodali.

Nr. 2. Cetindu-se list'a deputatilor, la apelul nominal respund 39 de deputati, cari 'si si presentedia credentialele la biroul sinodal si anume: Georgiu Ardelean, Ieroteu Belesiu, Ioan Belesiu, Vasiliu Belesiu, Dimitrie Bonciu, Dr. Iuliu Bonciu, Ioan Cornea sen., Ioan Cornea jun., Teodor Ceontea, Petru Chirilescu, Georgiu Cretiunescu, Georgiu Cojocariu, Ioan P. Dessean, Meletiu Dregheciu, Georgiu Dringau, Teodor Filip, Alesandru Filip, Daniil Gabor, Iosif

Goldisiu, Ioan Groz'a, Constantin Gurban, Augustin Hamsea, Teodor Lazar, Paul Milovan, Eli'a Moga, Vasiliu Paguba, Ignatiu Papp, Paul Popp, Vasiliu Papp, Dr. Georgiu Pop'a, Sigismund Popoviciu, Georgiu Popoviciu, Ioan Suci, Petru Suci, Mihai Sturz'a, Paul Tempea, Petru Truti'a, Iuliu Vui'a si Nicolau Zigrea. Apoi se mai presenté dia urmató rele credentionale ale deputatiloru absenti si anume : alui Vincentiu Babesi, Ioan Bun'a, Teodor Fasia, Dr. Iosif Gall, Dr. Constantin Groz'a, Voicu Hamsea, Lazar Ioanescu, David Nicó ra, Ioan Papp si Iosif Ves'a.

Fiind constatat numerul presentilor, si majoritatea absoluta a deputatilor, sinodul se declara capace a pasí la constituire.

Nr. 3. Dupa acestea, conform regulamentului, se purcede la impartirea sectiunilor verificató re, cari de dupa cercurile electorale se vor formá in urmatoriul chip :

S e c t i u n e a I-a o vor formá deputatii alesi in cercurile : I—V, si astfel se va compune din urmatorii deputati presenti : Iosif Goldisiu, Ioan P. Dessean, Vasiliu Belesiu, Ioan Belesiu, Paul Milovan, Giorgiu Popoviciu, Sigismund Popoviciu, Daniil Gabor, Petru Chirilescu, Vasiliu Paguba, Mihai Sturz'a si Teodor Ceontea.

S e c t i u n e a a II-a o vor formá deputatii alesi in cercurile VI—X, si se va compune din urmatorii deputati presenti : Ioan Cornea sen., Ioan Cornea iun., Constantin Gurban, Demetriu Bonciu, Ioan Groz'a, Petru Truti'a, Meletiu Dreghiciu, Ignatiu Papp si Goorgiu Ardelean.

S e c t i u n e a a III-a o vor formá deputatii alesi in cercurile XI—XV, si se va compune din urmatorii deputati presenti : Paul Tempea, Ioan Suci, Iuliu Vui'a, Dr. Iuliu Bonciu, Giorgiu Cojocariu, Georgiu Cretiunescu, Augustin Hamsea, Ieroteu Belesiu si Nicolau Zigrea.

S e c t i u n e a a IV-a o vor formá deputatii alesi in cercurile XVI—XX, care se compune din urmatorii deputati presenti: Teodor Filip, Alesandru Filip, Teodor Lazar, Georgiu Dringau, Petru Suciú, Eli'a Mog'a, Paul Popp, Vasiliu Papp si Dr. Georgiu Pop'a.

Sectiunile verificátore fiind astfel compuse, la verificare se va procede astfel cá: Sectiunea I-a va verificá pre deputatii din sectiunea a II-a; Sectiunea a II-a va verificá pre deputatii din sectiunea a III-a; Sectiunea a III-a va verific'a pre deputatii din sectiunea a IV-a; si in fine: Sectiunea a IV-a va verificá deputati din sectiunea I-a.

Dupa acestea, siedinti'a se incheia, anuntiându-se cea urmátore pe mâne la ór'a 9 nainte de médiadi.

Acest protocol s'a cetit si autenticat in siedinti'a a II-a dela 2/14. Maiu a. c.

Ioan Metian, *m. p.*

Episcop.

Mihaiu Sturz'a, *m. p.*

notarin.

Siedinti'a II.

s'a tienut in Arad, la 2/14. Main, 1888. la 9 óre diminéti'a.

P r e s i e d i n t e: Preasanti'a Sa Domnul Episcop diecesan, Ioan Metian. **N o t a r i u:** Ignatiu Papp.

Nr. 4. Se cetesce protocolul siedintiei prime, si
Se autentica.

Nr. 5. La ordinea dilei conform Regulamentului, urmédia verificarea deputatilor.

S e c t i u n e a I-a, censurând actele electorale din cercurile VI, VII, VIII, IX si X., prin reportorul ei Ioan Belesiu, verifica pre deputatii alesi: Ioan Cornea sen., pentru cercul B.-Ineu; pre Constantin Gurban, Dimitrie Bonciu si Dr. Constantin Groz'a, pentru cercul Buteni; pre Ioan Groz'a si Petru Truti'a, pentru cercul Halmagiului; pre Meletiu Dregheciu si Ema-

nuil Ungurean, pentru cercul Timisiorii; pre Ignatiu Papp si Georgiu Ardelean, pentru cercul Vingei; ér actele referitóre la alegerea deputatilor, Ioan Cornea iun., si Georgiu Feier, din cercul B.-Ineu; Teodor Papp, din cercul Halmagiu; Paul Rotariu, din cercul Timisiorii si Vincentiu Babesiu din cercul Vingei; le reléga la comissi'a verificatóre permanenta.

S e c t i u n e a a II-a censurând alegerea deputatilor din cercurile XI, XII, XIII, XIV si XV., prin reportorul ei Petru Truti'a, verifica pre deputatii: Paul Tempea si Ioan Suciu, pentru cercul B.-Comlosiu; pre Voicu Hamsea, Dr. Iuliu Bonciu si Georgiu Cojocariu, pentru cercul Lipovei; pre Georgiu Cretiunescu si Dr. Iosif Gall, pentru cercul Chiseteu; pre Augustin Hamsea, pentru cercul Birchisiu; pre Ieroteu Belesiu si Nicolau Zigrea, pentru cercul Oradii-mari; ér actele referitóre la alegerea deputatilor: Iuliu Vui'a, din cercul B.-Comlosiu; Constantin Lazar, din cercul Chiseteu; Dr. Eugeniu Mocioni si Zeno Mocioni, din cercul Birchisiu, si a lui Dionisiu Poienariu din cercul Oradii-mari le reléga la comissi'a verificatóre permanenta.

S e c t i u n e a a III-a censurând actele referitóre la alegerea deputatilor din cercurile: XVI, XVII, XVIII, XIX si XX., prin reportorul ei Dr. Iuliu Bonciu, verifica pre deputatii: Teodor Filip, Alesardru Filip si Ioan Papp, pentru cercul Pestesiu; pre Iosif Ves'a, Teodor Lazar si Georgiu Dringau, pentru cercul Tinc'a; pre Petru Suciu, pentru cercul Beliului; pre Eli'a Moga si Paul Popp, pentru cercul Beiusiu, si pre Vasiliu Papp si Dr. Georgiu Pop'a, pentru cercul Vascâu; ér actele referitóre la alegerea deputatilor: Georgiu Dringau, si Ioan Bun'a din cercul Beliu; a lui Teodor Fasia din cercul Beinsiu si a lui Paul Fasia, din cercul Vascâu; le reléga la comissi'a verificatóre permanenta.

S e c t i u n e a a IV-a censurând alegerea deputatilor din cercurile: I, II, III, IV si V., prin reportorul ei Dr. Georgiu Pop'a, verifica pre deputatii: Iosif Goldisiu, Ioan P. Dessean, si Lazar Ioanescu, pentru cercul Arad; pre Vasiliu Belesiu, Ioan Belesiu, si Pavel Milovan, pentru cercul Radn'a; pre Georgiu Popoviciu, Sigismund Popoviciu si Daniil Gabor, pentru cercul Siri'a; pre Petru Chirilescu si Vasiliu Paguba, pentru cercul Giul'a; pre Mihaiu Sturz'a si Teodor Ceontea, pentru cercul Chisineu, ér actele referitóre la alegerea deputatilor: David Nicóra in cercul Giulei, si Mihaiu Veliciu in cercul Chisineu, le reléga la comissi'a verificatóre permanenta.

Nr. 6. În urm'a și pre bas'a celor de mai sus, constatându-se că, numărul deputatilor verificati este 43,

Sinodul se declara capace a aduce concluse valide.

Nr. 7. La propunerea deputatului Petru Truti'a,

Sinodul enuncia: cuvântul de deschidere a Preasantiei Sale Domnului Episcop presiedinte, se se tréca la protocol în tóta estensiunea.

Nr. 8. Mai 'nainte de a trece la pertractarea altor obiecte,

Sinodul se preface în conferintia, pentru a se întielege asupra alegândelor comisiuni sinodali, asupra notarilor și a membrilor alegendi în respectivele comisiuni.

Nr. 9. După redeschiderea siedintiei,

Sinodul alege de notari pre urmatorii: Ignatiu Papp și Mihaiu Sturza din cler, ér din mireni pre: Petru Truti'a, Teodoru Ceontea, Dr. Constantin Groza, și Ioanu Suciu; dintre cari sinodul designeada de proto notariu pre Ignatiu Papp; ér în comisiuni, la propunerea presidiului, se aleg urmatorii deputati, și anume:

1. *În comisiunea verificátore*: Vasiliu Belesiu, Constantin Lazar și Teodor Lazar.

2. *În comisiunea pentru petitiuni*: Vasiliu Papp, Teodor Papp și Dr. Iuliu Bonciu.

3. *În comisiunea organisátore*: Ieroteu Belesiu, Iosif Goldisiu, Ioanu Cornea, Dr. Iosif Gall, Dimitriu Bonciu, Vincentiu Babesiu, Ioanu P. Desseanu, Paulu Rotariu și Nicolau Zigrea.

4. *În comissinninea bisericesca* - Georgiu Cretiunescu, Constantin Gurban, Emanuil Ungurean, Daniil Gabor, Petru Truti'a și Alecsandru Filip.

5. *În comisiunea scolara*: Petru Chirilescu, Petru Suciu, Paul Tempea, Teodor Ceontea, Paul Popp, Nicolae Zigrea, Constantin Lazar, Vincentiu Babesiu și Ioan P. Dessean.

6. *În comisiunea episcopésca*: Eli'a Moga, Ioan Groz'a, Georgiu Popoviciu, Sigmund Popoviciu, Ioan Belesiu, Vasiliu Paguba, Georgiu Ardelean, Paul Milovan și Georgiu Dringau.

7. *În comisiunea bugetara*: Teodor Filip, Ioan Cornea iun. și Georgiu Cojocariu.

Nr. 10. Preamergând acestea se presinta rapórttele consistoriali si alte esibite intrate, asupra carora sinodul enuncia :

Repórttele Consistoriilor plenari din Arad si Oradea-mare ;

Se transpun la comissiunea organisatóre.

Nr. 11. Repórttele senatului strins bisericesc dela Consistoriele din Arad si Oradea-mare.

Se transpun comissiunei bisericesci.

Nr. 12. Repórttele senatului de scóle dela Consistoriele din Arad si Oradea-mare,

Se transpun comissiunei scolare.

Nr. 13. Repórttele senatului epitropescu dela Consistoriele din Arad si Oradea-mare, dinpreuna cu Ratiociniile de pe 1887 si Bugetele pe anulu 1888.

Se transpun comissiunei epitropesci.

Nr. 14. Reportul vice-presiedintelui delegatiunei congresuale, despre starea proceselor in comunele mestecate,

Se predà comissiunei organisatórie.

Nr. 15. Reportul Consistoriului aradan, pe langa care asterne socót'a fondatiunei „*Elen'a Ghib'a-Birt'a*,“ pe anul solariu 1887.

Se transpune comissiunei epitropesci.

Nr. 16. Propunerea Consistoriului plenariu din Arad pentru cá conventiunea episcopésca, care formédia secur'a dotatiune a archiereului, se se ie in bugetul Consistoriului si se se incasseze prin Consistoriu, ér Preasantiei Sale se i-se anticipe respective solvésca dela cassa Consistoriala,

Se transpune la comissiunea organisatóre.

Nr. 17. O alta propunere a Consistoriului din Arad, si in necsul acestei'a si cererea parochiei Teesiu, pentru o eiectare mai proportionata a conventiunei episcopesci,

Se transpune la comisiunea organizat6re.

Nr. 18. Hârthi'a Consistoriului plenariu din Arad, pe langa care aterne concludul congresual Nr. 139/881. referitoriu la infiintierea celor doue episcopii istorice in Timisi6r'a si Oradea-mare.

Se transpune la comisiunea organizat6re.

Nr. 19. Reportul Consistoriului din Arad, in cestiunea infiintarii unei academii teologice,

Se transpune la comisiunea organizat6re.

Nr. 20. Presidiul prezinta credentialele deputatilor Constantin Lazar, Paul Fassia, Mihaiu Veliciu, Georgiu Feier si alui Teodor Fassia, care din urma cere totodata si concediu pe durat'a sesiunii actuale pentru cause familiare ;

Se predau comisiunii verificat6rie.

Nr. 21. La cererea deputatului Iosif Ves'a,

Sinodul îi ac6rda concediu pe durat'a sesiunii prezinte.

Nr. 22. Cererea deputatului Vincentiu Babesiu, pentru concediu de trei zile eventual pentru durat'a sesiunii prezinte,

Se transpune comisiunii verificat6rie.

Nr. 23. Petitiunea comunei bisericesci Lipov'a, pentru ajutoriu la renovarea bisericei de acolo,

Se transpune comisiunii pentru petitiuni.

Nr. 24. Rogarea parochiei Budintiu prezentata prin deputatul Dr. Iosif Gall, pentru ajutoriu de 200 fl. v. a. la terminarea edificării bisericei de acolo,

Se transpune comisiunii pentru petitiuni.

Nr. 25. Rogarea invetiatorinului Tom'a Farcasiu, din Aciuti'a, prezentata prin deputatul Dr. Georgiu Pop'a, pentru ajutoriu s6u pensiune anuala din fondurile diecesane,

Se transpune comisiunii pentru petitiuni.

Nr. 26. Petitiunea parochiei Valea-neagra, in popiatul Pestesiuului, pentru un ajutoriu de 100 fl. la aducerea edificiului scolariu in stare corespundietorie,

Se transpune comisiunii pentru petitiuni.

Nr. 27. Ne mai fiind alte obiecte, sedinti'a se inchia, anuntiandu-se sedinti'a procsima, pre mane in 3/15. Maiu a. c. la or'a 4 dupa mediadi;

Acest protocol s'a cetit si autenticat in sedinti'a a III-a tienuta la 3/15. Maiu a. c. or'a 5 dupa mediadi.

Ioan Metian, *m. p.*

Episcop.

Ignatiu Papp, *m. p.*

notariu.

Sedinti'a III.

s'a tienut in Arad, la 3/15. Maiu 1888, or'a 5 dupa mediadi.

Preziedinte: Preasanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metian. Notariu: *Ioan Suciu.*

Nr. 28. Se cetesce protocolul sedintiei a II-a, si
Se autentica.

Nr. 29. Deputatul mirén Dionisiu Poienariu, din cercul electoral Oradea-mare, trimitiên-dusi credentionalul, totodata din caus'a multelor sale ocupatiuni si atacatei sanatati; abdice de mandat,

Presentarea credentionalului si depunerea mandatului se ie la cunoscintia insarcinându-se Consistoriul a dispune si efectuî o noua alegere in acest cerc.

Nr. 30. La cererea deputatului mirén Ioan Papp din cercul electoral Pestesiu,

Sinodul i-córda concediu pe durat'a intregi sessiuni presinte.

Nr. 31. Deputatul mirén Teodor Papp din cercul electoral Halmagiu, trimitiendu-si credentialul, din caus'a morbului cere concediu pe intrég'a sessiune actuala.

Credentialul se transpune la comisiunea verificatorie.

Nr. 32. La cererea motivata a deputatului clerical Meletiu Dreghiciu, din Timisiór'a,

Sinodul i-acórda concediu pe durat'a sessiunei presinte.

Nr. 33. Petitiunea comunei bisericesci Drautiu, pentru reactivarea parochiei veduve de acolo,

Se transpune la comisiunea bisericésca.

Nr. 34. Plansórea lui Constantin Barb din Sieitin, contra preotului Constantin Istfanescu din Secusigiu, pentru portare necorespondietoria,

Se transpune la comisiunea petitionaria.

Nr. 35. Petitul comunei bisericesci Siusianovetiu, pentru restituirea intravilanului si pamântului ocupat de scól'a comunala,

Se transpune comisiunei scolare.

Nr. 36. Recursul lui Nicolau Cosiaru, membru al sinodului protopresbiteral din tractul Timisiorei, in contr'a resolutiunei consistoriale dto 22. Februaru 1888, referitorie la localul pentru tienerea sinodului protopopesc,

Se transpune la comisiunea organisatoria.

Nr. 37. Petitiunea comunei bisericesci dela biseric'a St. George din fabricul Timisiórei, cu privire la caus'a procesului de despartire ierarchica,

Se transpune la comisiunea organisatoria.

Nr. 38. Petitiunea credinciosilor din comun'a bisericésca imbinata St. Ilie si St. George din fabricul Timisiorii, pentru pensiunarea protopopului Meletiu Dreghiciu si a parochului Petru Abrudan,

Se transpune la comisiunea organizatória.

Nr. 39. Petitiunea comunei bisericesci din fabricul Timisiorii in cestiunea cortelului invetiatoresc,

Se transpune la comisiunea scolara.

Nr. 40. Presidiul notifica, ca petitiunile indicate sub Nrii 37, 38 si 39., le-a prezentat o deputatiune de trei membri, trimisi din fabricul Timisiorii, cari insista a po-
tea asiste la pertractarea in merit a acestor esibite si la
enunciarea concluser aducênde, cerênd cetirea per esten-
sum a petitiunilor din cestiune.

Fiind petitiunile avisate comisiunilor speciale, comisiu-
nea dela Fabric se aviséza a asteptá referadele urmânde la ron-
dul seu.

Nr. 41. La ordinea dilei urmédia reportul comisiu-
nei verificátore carea, prin reportoriul ei Constantin La-
zar, pe bas'a actelor si credentialelor in ordine pro-
pune, si

Sinodul verifica pre deputatii: 1) Mihaiu Veliciu, pentru
cercul Chisineu, 2) Paul Fasia, pentru cercul Vascâu, 3) Teodor
Fasia, pentru cercul Beiusiu, 4) Teodor Papp, pentru cercul
Halmagiu, 5) Ioan Bun'a si Georgiu Dringau, pentru cercul
Beliu, totodata deputatilor Teodor Papp si Teodor Fasia, li
se acórda si concediul cerut pe durat'a sesiunei presinte.

Nr. 42. Referitoriu la alegerea deputatului David
Nicóra, in cercul Giulei, comisiunea propune a-se face
scrutiniu nou, si pe bas'a acelui'a a-se edá credential
lui Iustin Popoviciu — deór'ace: déca se substrag dela
David Nicóra voturile computate dela Otlac'a, — de unde
protocolul de alegere nu la dus barbatii de incredere ci
notariului sinodului, Iustin Popoviciu are 107 voturi, ér
David Nicóra numai 103,

Sinodul inse la propunerea lui Nicolae Zigrea, anuleaza in-
treg actul electoral cu privire la David Nicóra, avisand Consis-
toriu a efeptuí nóua alegere in acest cerc pe restul periodu-
lui presinte.

Nr. 43. Cu privire la alegerea deputatului Ioan Cornea 'iun. din cercul B.-Ineu, care si-a pierdut credentionalul, si alui Paul Rotariu, din cercul Timisiorei, care din eroare a prezentat credentionalul pentru congres, fiind actele de altminterea in ordine la propunerea comisiunii,

Sinodul verifica pre deputatul Ioan Cornea jun. pentru cercul B.-Ineului, pe bas'a actelor in ordine si a credentionalului deputatului Georgiu Feier din acel cerc; de asemenea verifica pre deputatul Paul Rotariu, pentru cercul Timisiorei pe bas'a actelor in ordine si pe bas'a credentionalului deputatului Em. Ungurean din acel cerc, cu adausul inse, se produca ulterior credentionalul.

Nr. 44. In cât pentru alegerea lui Iulin Vui'a din cercul B.-Comlosiului dificultata prin protest pe motivul, că alesul nu ar avea etatea receruta,

Sinodul la propunerea comisiunii, pe bas'a actelor in ordine si pe bas'a faptului constatat cu estrasul matricular autentic, că alesul Iuliu Vui'a, este nascut la 9. Martiu 1864 si astfel este maioren, verifica pe numitul Iuliu Vui'a, pentru cercul B.-Comlosiului.

Nr. 45. Asupra alegerii deputatilor Dr. Eugen Mocioni si Zeno Mocioni din cercul Birchisiului, dupa ce cel dintâiu si-a prezentat credentionalul, ér al doilea, dupa reportul comisariului n'a primit credentionalul, ci l'a restituit sub cuvânt că este ales si in dieces'a Caransebesiului,

Sinodul verifica pre Dr. Eugen Mocioni, ér cu privire la Zeno Mocioni, dispune: a se cere resignare in scris si pe bas'a acelei'a a se efectui alegere noua.

Nr. 46. Referitoriu la alegerea deputatului mirén Vincentiu Babesiu in cerculu Vinga, carele intruna cu presentareu credentionalului a cerut si concediu, având comisiunea cunoscintia că numitul este ales si verificat si in dieces'a Caransebesiului propune, si

Sinodul primesce a se verifica si aici si a-i se da concediul cerut cu adausul inse, de a se întreba presidiul Sinodului

din Caransebesiu: deca si acolo este verificat si in cas de respuns afirmativ a se ascepta expirarea termenului spus in concludul congresual Nr. 105/1878, si apoi deca in acel termen n'ar resigna la careva din celea doue mandate, se se considere de renunciat la mandatul pentru acest sinod pe motivul: ca alegerea in acest'a diecesa s'a efectuit in urma celeia din dieces'a Caransebesiului.

Nr. 47. In fine cu privire la alegerea deputatului mirén Constantin Lazar din cercul Chiseteu, la propunerea lui Vasiliu Belesiu ca presedintele comisiunii verificatore,

Sinodul pe bas'a actelor si a credentionalului in ordine, verifica pe numitul Constantin Lazar pentru cercul Chiseteului.

Nr. 48. *Comisiunea bisericesca* prin referintele ei Constantin Gurban, referitoriu la reportul senatului strins bisericesc dela Consistoriul din Arad, propune si sinodul in genere 'l ie la cunoscintia. Special din punctele 1, 2, 3, 4, 5 si 6., referitorie la datele statistice,

Sinodul ie la cunoscintia ca acest senat se compune din un asesor ordinariu si 11 onorari; ca la jurisdictiunea acestui Consistoriu apartiene monastirea Hodosiu-Bodrog, cu 1 archimandrit, 1 protosincel, 4 ieromonachi si un ierodiacon; apoi ca tot la jurisdictiunea acestui Consistoriu mai apartien: 11. tracte protopresviterale cu 305 comune matre, 87 filie, 331 biserici, 383 parochii si 65,497 case; ca in decursul anului s'a botezat 16,728 nou nascuti, s'a cununat 3194 parechi, si a repausat 13,879 individi, prin urmare: numarul botezatilor a crescut cu 2849, er in asemenare cu anul precedent 1886. in care sa botezat 18,115, s'a cununat 3572 parechi, si a repausat 12,557 individi, resulta-la botezati pentru anul 1887 nu scadiamént de 1387, la cununati un scadiament de 387 parechi, era la-repausati un crescament de 8678 individi, care imprejurare este a se atribui epidemiei de vèrsat, ce a grasat in mai multe comune intre prunci; apoi ca adaugènd crescémentul la numarul poporatiunei dela finea anului 1886, resulta ca numarul total al sufletelor apartienetóre la jurisdictiunea acestui Consistoriu, la finea anului 1887, se urca la cifr'a de 341, 473; ca mai departe imigrari si emigrari in decursul anului nu au abvenit; ca dela confesiunea nostra la alte confesiuni au trecut 61, era dela alte confesiuni la a nostra, au trecut 84 individi; — in fine ca numarul pruncilor

nascuti din pat nelegiuit in decursul anului este de 1049, al celor ce au murit de mörte sîlnica este 134, si ca sunt mai multe concubinate; mai de parte, ca preoti actuali la finea anului 1887 au fost: 10 protopresviteri, 1 administrator si 1 vicariu protopresviteral, 243 parochi, 119 administratori parochiali, 31 capelani si 2 diaconi, cã dintre capelani numai unul e sistemisat definitiv, ceialalti sunt temporali, cã a repausat 11 preoti si sa hirotonit intru preoti 14 clerici absoluti, si in fine cã numarul parochilor a crescut cu 5, a administratorilor a scadiut cu 1, si al capelanilor cu 3.

Nr. 49. Special cu privire la concubinate comisiunea propune: a se insarcinã consistoriul se elaboreze si asterna la Guvern un memorandum in care aretãnd inapoierea moralitatii publice, incurcaturile in dreptul de ereditate si alte asemenea impregiurari stricaciöse, greutatile in desfacerea si impiedecarea concubinatelor, se cãra a se indrumã jurisdictiunile politice se deo organelor bisericesci mânia de ajutoriu pentru impiedecarea si stîrpirea concubinatelor; si intr'una Consistoriul se indrume si pre protopresviteri si preoti ca se erueze si arate cauzele din cari se inmultiesc concubinatele, si conform repörtelor priminde in sfer'a sa de activitate se procãda cu posibil'a energia intru impiedecarea si stîrpirea lor. Dupa o desbatere mai indelungata la care ieu parte deputatii: Em. Ungurean, Dr. Georgiu Pop'a, Dr. Iosif Gall, Paul Rotariu, Augustin Hamsea, Constantin Lazar, Vasilie Paguba, Mihaiu Sturza si Georgie Ardeleanu,

Sinodul primesce propunerea comisiunei cu amandamentul deputatului Dr. Iosif Gall, ca mai nainte de tôte, organele bisericesci se staruésca cu mijlóce morali la stîrpirea acestui reu, si numai atunci si numai acolo se recurga la ajutoriul autoritatii administrative, unde influinti'a organelor bisericesci n'ar avé rezultatul asceptat; avënd totodata Consistoriul a accentuá inomais'a necesitate de aplicarea pedepselor in cusuri de repetire.

Nr. 50. Cu privire la pnunctul 7. in care aretãnduse, cã la finea anului 1887 au fost 14 parochii vacante, dintre cari 3 s'au deplinit in anul curinte, éra deplinirea

celoralalte este in curgere ; cà la deplinirea parochiilor vacante, cari sunt slab dodate, Consistoriul intimpina mari greutati din lips'a de recurinti, era reducerea acestoru parochii in unele locuri e cu neputintia, fiind comunele indepartate si fiind ca in asemenea casuri se facu propagande de trecere la alte confessiuni ; Consistoriulu propune ca pe langa ajutóriele cu care concurge fondulu preotiescu, Sinodulu se voteze o suma mai mărisióra catra cea votata din fondurile diecesane la rubrica „*ajutore pentru bisericele serace*“ din care cu timpu se se póta edificá macaru case parochiale in astfelu de comune serace :

Partea statistica din acestu puntu se ie la cunoscintia, ér partea privitóre la votarea si respective ridicarea sumei de ajutorare a comunelor serace, se recomenda comissiunei episcopesci spre luare in considerare.

Nr. 51. Punctele 8, 9, 10, 11, 12, 13 si 14 din reportu, din cari se vede ca la institutulu teologicu in decursul anului scolasticu 1886/7. au fostu aplicati 4 professori, cà numerul elevilor au fostu 55. ca in decursul anului 1887. a depus examenul de calificatiune 20 clerici absoluti, dintre cari 4 sa calificat pentru parochii de classa I, 9 pentru parochii de classa a II, éra 7 pentru parochii de classa a III-a ; cà acestui Senatu i s'a asemnatu. 1140 piese esibitionale ; cà acestu Senat indecursul anului a tienutu 27 siedintie, in care a resolvatu obiectele sub 410 serii ; cà cause divortiale au incurs 32, dintre cari 28 s'au resolvit si provediut cu sentintie finale, si anume iu 24 s'au aprobat divortiul enuntiat de scrunele protopresviterali concernite, in 4 s'au ordonat intre-girea pertactarii, éra 4 sunt transpuse defensoriului matrimonial pentru ingessiune ; cà cause disciplinare au intrat 20, din cari s'au resolvit in merit 13 iar 7 se afla sub pertractare ; cà corporatiunile parochiali pretutindenea s'au restaurat pe noul period de 3 ani in deplina ordine si numai din 7 comune s'au inaitat proteste.

Tóte aceste date sinodul le ie la cunoscintia.

Nr. 52. Punctul 15 din report in care se aréta ca amesurat conclusului sinodal Nr. 102. din a. tr. sá emis circulariul de sub Nr. 4711/1887. pentru conlucrare mai oficace a organelor protopresviterali; cá sínódele si scaunele protopresviterali in anul trecut s'a intrunit si functiunat regulat; ér activitatea comitetelor si epitropiilor parochiali, in lips'a de alt material s'a restrins numai la censurarea repórtelor si a ratiociniilor cancelariilor protopresviterale, substernénde sínódelor protopresviterale; din care motiv consistoriul propune a se enunciá prin conclus: cá in fiecare tract protopresviteral se se infintieze cate unu fond cu menitiunea de a veni cu timp in ajutoriu la acoperirea trebuintielor protopresviteratului ca atare,

Sinodul la propunerea comissiunei ie la cunoscintia activitatea corporatiunilor de sub intrebare, éra in ce privesce infintiarea fondurilor protopresviterali, propunerea Consistoriului o ridica la valóre de conclus.

Nr. 53. La punctul 16. din report, Consistoriul aréta modul si mesur'a in care a satisfacut conclusului sinodal Nr. 103. din 1887. referitoriu la regularea primirei ténenilor in seminariul diecesan si a taxelor de intretienere, care dispuzetiuni comissiunea le recomanda spre aprobare cu aceea modificare, cá toti elevii de teologie se fie abligati a locui in internat. Im vedere inse, cá Consistoriul a regulat acésta afacere numai prin o simpla dispuzetiune si nu a prezentat un proiect normativ precum se intentioneza prin citatul conclus sinodal, la propunerea deputatului Paul Rotariu,

Sinodul reléga caus'a la Consistoriul eparchial aradan cu aceea insarcinare, ca pe temeiul esperintielor cascigate in decursul timpului, se elaboreze si ascérna Sinodului un proiect de regulament in acest merit.

Nr. 54. Urmand reportul senatului strins bisericesc dela consistoriul din Orade-mare, comisiunea propune si,

Sinodul ie la cunoscintia, ca obiectele apartinetóre acestui senat au fost pertractete in 7 siedintie sub 234. numeri seriali; cá senatul a pertractat si a rezolvit 17 cause disciplinare, 13 cause matrimoniale enuntiând divortiu in 12 casuri, si sustienënd matrimoniul in un cas; cá senatul se compune din 9 asesori onorari dintre cari 2 locuri sunt vacante; ca sub jurisdictiunea acestui Consistoriu sunt 6 protopresviterate provediute cu tot atâti protopresviteri actuali; 243 parochii matre, si 117 filie deplinite cu 213 preoti, ér 30 sunt vacante din lips'a dotatiunei; mai departe cá numerul preotilor la finea anului 1887 a fost 186 parochi, 27 administratori parochiali si 9 capelani, cá in decursul anului au repausat 4, si au iesit de sub jurisdictiunea acestu Consistoriu 2, — cá au fost hirotoniti 6 clerici absoluti, ca la finea anului 1887 pe teritoriul Consisteriului a fost 29,994 case, 164,397 suflete, din care parte barbatésca 83,897 ér parte femeiesca 80,500; numerul nascutilor 9667 si anume din pat legiuit 3384, ér din pat nelegiut 1283; numerul repausatilor a fost 7662, dintre cari 83 au murit cu mörte silnica; cá in decursul anului a grassat bubatul intre prunci in mai multe comune; cá in decursul anului au emigrat 420. si au imigrat 164 individi, cá la alt'a confessiune au trecut 14, ér dela alte confessiune au intrat in sinul bisericei nóstre 29 individi; cá in fine numerul sufletelor in comparatiune cu datele din anul 1886. au crescut cu 1219; ca s'au cununat 1657 parechi prin urmare resulta in comparatiune cu anul 1886 când s'a cununat 1721 parechi, un scadiament de 64 cununii.

Nr. 55. Referitoriu la concubinate a caror numer in anul 1887. a scadiut cu 25.

Sinodul aviséza consistoriul din Oradea-mare, l'a conclusul luat asupra reportului consistoriului din Arad in acésta afacere.

Fiind timpul inaintat siedinti'a se ridica, anunciandu-se procsim'a siedintia pe mâne di la 10 óre inainte de ameadia.

Dat ca mai sus.

Acest protocol s'a cetit si s'a autenticat in siedinti'a IV. tienuta la 4/16. Maiu 1888.

Ioanu Metianu, *m. p.*

Episcop.

Ioanu Suciu, *m. p.*

notarin.

Siedinti'a IV.

s'a tienut in Arad, la 4/16. Maiu 1888, la 10 ore nainte de medidiadi.

Presiedinte: Preasanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metian. Notariu: *Mihaiu Sturza.*

Nr. 56. Sie cetesce protocolulu siedintiei III. si

Se autentica.

Nr. 57. Harthi'a Preasantiei Sale Domnului Episcop diecesan, pentru sistemisarea si aplicarea unui al doilea ases. referinte la senatulu epitropescu dela Consistoriulu din Arad, si petitiunea sinodului protopresviteral alu tractului Beinsiu, pentru reincorporarea parochiei centrale Beinsiu, la acestu tractu,

Se transpune la comissiunea organisatore.

Nr. 58. Petitiunea preotului Demetriu Selisteanu din B.-Samartin, pentru a fi absolvatu de solvirea tacsei de 100 fl. la fondulu preotiescu,

Se transpune la comissiunea petitionaria.

Nr. 59. Petitiunea invetiatoriului Eutimiu Onitia din Radmanesci, ca se fie dispensatu de mult'a de 20 fl. v. a.

Se transpune la comissiunea scolara.

Nr. 60. Reportulu consistoriului din Arad, asupra Proiectnului de Regulamentu pentru afacerile economice in biserica romana gr. or. din Ungaria si Transilvania,

Se transpune la comissiunea organisatiere.

Nr. 61. Deputatul Paul Rotariu adreseadia Presi-
diului urmatorea interpelatiune: Considerandu ca pe ca-
lea organelaru de publicitate de tote limbele din patrie
sa respanditu scirea, ca faptu positiv si consumat, cumca

unulu dintre functiunarii nostri bisericesci, anumit Dlu profesor etc. Vasiliu Mangra o fostu pus in cercetare disciplinarea, si d'odata si suspins dela oficiulu seu,

considerand ca acelea — si organe de publicitate insira deodata si motivele pentru cari fù pusa in curs cercetarea disciplinaria contra acestui diregatoriu din diecesa nòstra, aceste motive inse, precum sciu eu, nu se afla de feliu normisate in Regulamentul pentru procedura in cause disciplinare,

considerand in fine, ca desi acest Venerata for nu este chiematu a deliberá asupra causelor de disciplina, totusi este indreptatit si chiematu a eserciá control'a suprema in diecesa asupra respectarii si corectei aplicari a tuturor normativelor ce servescu de basa la tóte si veri care dintre ramurile de administratiune,

Rog respectuos pre inalt Veneratul capu al diecesei si Consistoriului nostru eparchial, se binevoiésca a respunde la urmatoarele intrebari :

1. Este acusa in regula aredicata si asternuta de cutare persona concreta, in contra diregatoriului de sub intrebare, ori ba ?

2. Este Ilustritatea Sa, Inalt Preasantitul nostru Episcop dispus a descoperí si acestui Venerat Sinod in plen, faptele respectivului diregatoriu, pentru cari este invinuit respective acusat, ori ba ?

Inalt Preasantia Sa Domnulu Episcopu, promite ca va da respunsu la acésta interpelatiune, in una din siedintiele procsime.

Nr. 62. Petitiunea comunei Drautiu din tractulu Siriei, referitore la reinfintiarea parochiei a dóua, la propunerea comissiunei bisericesci,

Se transpune Consistoriului din Aradu cu invuatiunea, ca déca parochia are numerulu sufletelor de 1500, prescis in §-ul 10. din Regulamentulu pentru parochii, si déca comuna va ascurá un venit anual de cel putien siese sute fl, pentru un preotu, cererea se poté incuviintiá.

Nr. 63. Ūrmédia reportul comissiunei organisatorie asupra reportului Consistoriului plenariu din Oradea mare de pre 1887. Reportor Paul Rotariu. Acea parte din report, in care se aréta ca organele nóstre bisericesci si scolare din fiecare tractu protopresviteral functiunédia in regula, cà parintii protopresviteri a cercetat cu sirguintia comunele din tractele loru si cà, aprópe in fiecare protopiatu de pe teritoriul acestui Consistoriu sa infintiatu fonduri tractuale, la propunerea comissiunei,

Sinodul cu placere ie cunoscintia despre inceputulu facutu pentru crearea fondurilor protopresviterali, asceptanduse, ca acestu inceputu cu zel se se generalizeze pe teritoriulu ambeloru Consistorii.

Nr. 64. Punctul 4 din reportul Consistoriului, referitoriu la alegerea unui asessor onorariu si a asessorelui referinte in sesenatul strins bisericescu, conform conclusului sinodal Nr. 120/1886. comissiunea propune, si

Sinodulu ie la cunoscintia, avênd a se efeptui alegerile intrun'a cu restaurarea pentru Senatul de scóle si epitropescu.

Nr. 65. Referitoriu la punctulu 5. si ultim al reportului Consistoriului plenariu din Oradea-mare, in cestiunea solvirei portului postal pe epistólele oficióse, prove-diute cu adrese numai in limb'a romana, la propunerea deputatului Dr. Iosifu Gall,

Sinodulu enuncia: Se insarcina Consistoriul din Arad ca acést'a afacere se o naintedie Consistoriului metropolitan, impreun'a cu resolutiunea ministeriala primita in acésta cauza spre scopulu, ca Consistoriul metropolitan luand in considerare si resolutiunea ce ar fi primito la remonstratiunea facuta din partea sa, se faca pasii ulteriori in acést'a cauza.

Nr. 66. Comissiunea petitionara prin referintele ei Dr. Iuliu Bonciu, referitoriu la petitul comunei bisericesci Valea neagra, pentru acordarea unui ajutoriu de 100 fl. la terminarea edificarei scolei, propune si

Sinodulu transpune acest petit Consistoriului din Oradea mare spre afacere competenta.

Nr. 67. Petitulu comitetului parochial din Lipova, pentru asemnarea unui ajutorui la renovarea bisericei de acolo,

Se transpune la Consistoriul din Arad spre rezolvire competenta.

Nr. 68. Petitul comunei bisericesci Budintiu, pentru un ajutoriu de 200 fl. la terminarea cladirei bisericei,

Se transpune Consistoriului din Aradu spre rezolvire competenta.

Nr. 69. Petitul invetiatoriului Toma Farcasiu din Aciuti'a, pentru votarea unu ajutoriu ori pensiune anuală,

Se transpune la Consistoriulu din Arad spre ulterior'a afacere.

Nr. 70. Acus'a lui Constantinu Barbu din Sieitinu, contra preotului Constantin Istfanescu din Secusigiu pentru purtare necorecta, la propunerea comissiunei,

Se transpune Consistoriului aradanu spre afacere competenta.

Nr. 71. Se continua referat'a comissiunei organizatorice, acum asupra reportului Consistoriului plenariu din Arad. Reportor Nicolau Zigrea. Reportulu in general precum si datele statistice, si efeptuirea insarcinariloru expuse in punctele 1—6,

Se ieu la cunoscintia.

Nr. 72. Special cu privire la punctul 7 in privinti'a deplinirei protopopiatului Arad,

Sinodul aprobând procedur'a Consistoriului urmata in acést'a cauza, aviseza pe numitulu Consistoru ca, in cât actualul administrator ar pune pedeci la deplinirea definitiva a protopopiatului, si pana la definitiva deplinire se faca alta provisiune in administrarea protopopiatului, ér facia de acei membri ai Sinodului

si comitetului protopopescu, cari fora scusa motivata nu com-
pariéza la siedintie, se aplice mesurile prevediute in conclusul
sinodal de sub Nr. 165 si 195/1880. adeca pe toti acei mem-
bri cari, de doua ori dupa olalta nu participa, nici nu-si scusa
absentarea in modu credibilu, se-i considere de abdisi si in locul
lor se dispuna alegeri noue, cu membrii cari 'si vor implini de-
torintiele ca atari.

Nr. 73. Relativ la punctul 9. in care se espune res-
trictiunea pe langa care inaltul Guvern a aprobatu literile
fundatiunali ale fondatiunei Elena Ghiba Birta, la propu-
nerea comissiunei,

Se avisédia Consistoriul din Arad ca, pre calea Consisto-
riulu metropolitanu se promoveze acésta afacere la maritul Con-
gres national bisericesc spre ulteriora procedere.

Nr. 74. La cererea Consistoriulu plenariu aradanu,
espusa in punctulu 10 din report,

Sinodul, la propunerea comissiunei incuvintiédia in prin-
cipiu, ca o parte din averea miscatóre a fonduriloru diecesane,
se se pota investi in realitati, pamênturi si spre acestu scopu,
reservandusi Sinodul dreptul de aprobare definitiva a actului de
cumparare, autorisédia Consistoriulu, a face incercari in acésta
privintia si totodata la casu de urgentia a luá mesuri pentru
convocarea unui Sinodu estraordinariu.

Nr. 75. Cu privire la punctul 11. din reportu, refe-
ritoriu la neparticiparea asessoriloru consistoriali la siedintie,

Se avisédia Consistoriulu din Arad se introduca convocari
speciali pentru fiecare siedintia, si tienerea siedintieloru, in catu
se pôte, se-o reguleze astfeliu, ca de odata cu siedinti'a plena-
ria, se se tiena siedintie si in Senate, ér facia de asessorii cari,
fara scusa nu participa la siedintia, a luá mesurile prevediute
in un conclus sinodal auterior.

Nr. 76. Petitiunea comitetului parochial de la co-
mun'a imbinata St.-Ilie si St.-George din Fabricul Timi-
siorei; pentru pensiunarea parochilor Meletiu Dregheciu si
Petru Abrudanu, si pentru reducerea unei parochii, la pro-
punerea comissiunei,

Sinodul o transpune la Consistoriul din Arad spre rezolvire meritoria, având despre cele efectuate a reportă la procim'a sesiune sinodala.

Nr. 77. Asupr'a plansorei comisiunei procesului de despartire de la biseric'a mixta „Stul George“ din Fabricul Timisiorei, in caus'a procesului de despartire a romanilor de catra sërbi, la propunerea comisiunei,

Sinodul enuncia urmatoriul conclus : Plansórea comisiunei de despartire de la biseric'a „Stul George“ se aviséza Ilustratii Sale Dlui Episcop diecesan, ca in calitatea de vicepresedinte al delegatiunei congresuale, se faca pasii necesari pentru inceperea procesului, si la timpul seu se dea petentilor deslucirile necesarii despre stadiul cauzei.

Nr. 78. In cestiunea infiintarii unei academii teologice la Sibiiu,

Sinodul incuvintiéza propunerea Consistoriului aradan, recomandata de comisiunea organisatória, drepte : din considerarea ca infiintarea unei academii teologice pentru intrég'a provintia metropolitana sta in strinsa legatura cu organisarea si ameliorarea dotatiunei parochiilor, mai de parte din considerarea că, cu medilócele materiale disponibile, eparchi'a Aradului abea este in stare a acoperi spesele trebuintióse pentru sustinerea si inmultirea scólelor sale proprii, nu póte aderá la propunerea de a se infiintá academia teologic'a in Sibiiu, cu atât mai vertos nu, cu cât tendinti'a tuturor trebuie se fia de a face din fiecare institut teologic o academia teologica, ér nu a degradá teologiile esistinte.

Nr. 79. Cu privire la conclusul congresual de sub Nr. 139. din 1881 in meritul infiintarii inca alor dóue episcopii respective eparchii, comisiunea face urmatoarea propunere :

a) cu privire la locu : având in vedere interesele vitale ale bisericei nóstre in partile indepartate ale diecesei, acest Sinod se pronuntia pentru infiintarea, respective : re-infiintarea episcopiilor istorice romane gr. or. din Oradea mare si Timisiór'a ale caror teritoriu vechiu ar fi a se rentregi prin adnessarea partilor marginasie ale archi-

diecesei, fara inse cá prin acést'a se dovina micșiorata dotatiunea actualilor episcopi, ér incat pentru episcopiile reinfintiaunde dotatiunea anuala a acestor'a se fia de cel pucin 8000 fl. pentru fiecare episcop ;

b) Referitoriu la realizarea acestor episcopii, sinodul acest'a constata cumca de astadata nu dispune de mijlocele materiali trebuintióse spre acel scop.

Deputatul G. Ardelean face urmátórea contra propunere :

Objectul acest'a sè se predee Consistoriului cu acea indrumare ca acel'a, conchiamand in cas de lipsa si un'a ancheta din barbati din partile oradane si timisiene, se intre in meritul causei, se faca propuneri esacte asupr'a infintiaundelor dóue eparchii cu locul de resiedintia in Oradea mare si Timisiór'a, asupr'a arondarei si a dotatiunei acestor dóue episcopii, corespondiend pe deplin recercarei Consistoriului metropolitan in sensul decisului congresului natiunal Nr. 139. din an. 1881. si se faca raport inal-tului Congres procsim, care punendu-se la vot,

cade, si astfelu se primesce propunerea comisiunei in tot cuprinsul ei si din aceleazi motive.

Nr. 80. Cu privire la cererea Consistoriului din Arad pentru regularea mai proportiunata a conventiei episcopesci, comisiunea propune si,

Sinodul da Consistoriului cerut'a autorisare spre a încercá regularea mai proportiunata a conventiunei archieresci, dar totodata se insarcina consistoriul ca studiind acésta cestiune din temelie, pentru regularea definitiva a acestei'a, amesurat recerintielor actuale se faca si la timpul seu se presinte sinodului un proiect detaiat in acésta cauza.

Nr. 81. Cu privire la propunerea Consistoriului plenariu din Arad, presentata in siedinti'a a II-a sub Nr. 16. referitoriu la incassarea si solvirea conventiunei episcopesci, comisiunea propune si Sinodul apretiind motivele espuse in harti'a consistoriala dto 20. Febr. (1. Martie) a. c. Nr. 779. decretédia :

Cu incepere din anul curinte, pe viitoriu, conventi'a ar-
chierésca in suma de 6400 fl. pentru intrég'a diecesa, cum este
arendata astadi, sè se anticipe si respective esolvésca anualminte
din venitul fondului bisericesc, insarcinandu-se Consistoriul din
Arad, a administrá acésta conventia, adeca a portá despre aceea
evidintia speciala, a încassá cu tóta energi'a competinti'a de
conventia, ér sumele încassate a le restitui in fondul, din care
au fost anticipate, avend despre rezultat a presentá socóta la
fiacare sinod eparchial.

Nr. 82. Reportul Présantie Sale Dlni Episcop die-
cesan Ioan Metian, despre starea Monastirei si a comune-
lor mestecate, la propunerea comisiunei spriginita si prin
propunerea speciala a deputatului Georgiu Ardelean,

Sinodul 'lu-ié la cunosciintia cu adausul, cà : dupace ces-
tiunea de despartire a comunelor mestecate, numai de la anul
1884, de când a ajuns in mânile Présantie Sale s'a pus in cur-
gere ; cà tactul bun si energic'a staruintia a Présantie Sale a
si produs rezultate, si anume cà : Monasterea H.-Bodrog a ajuns
in faptic'a administrare a nostra, cà comun'a Mehal'a s'a incor-
porat diecesei nostre, si ca in unele comune, procesele despar-
tirea ierarchice a naintat pana la sentintia, si astfel recunos-
cându-se viu'a interesare a Présantie Sale si pentru deslega-
rea acestei cauze de mult traganate, Sinodul exprima Présantie
Sale recunosciinti'a si multumit'a s'a.

Incât apoi privesce propunerea Présantie Sale espusa in
reportul presidial, ca cestiunea Monastirilor sè se concrêda de-
legatiunei congresuale, ér a comunelor mestecate episcopielor in-
teresate Arad, Caransebesiu, decide : acést'a propunere se pri-
mesce in sensul de a se cere de la maritul Congres reintregi-
rea delegatiunei congresuale, si acestei delegatiuni se-i se con-
crêda afacerea Monastirilor, ér intentarea proceselor de despartire
ierarchica a comunelor mestecate, sè se concrêda ambelor epis-
copii Arad-Caransebesiu, si anume : fiecarei'a pentru comunele,
ce cad pe teritoriul ei, conform planului de despartire ierar-
chica de la 1864.

Cu acést'a siedinti'a se redica la 1 óra d. m.

Acest protocol sa cetit si autenticat in siedinti'a a V-a
tienuta la 5/17. Maiu 1888. ór'a 9 nainte de mediadi.

Ioanu Metianu *m. p.*,
Episcop.

Mihaiu Sturza *m. p.*,
notariu.

Siedinti'a V.

s'a tienut in Arad, la 5/17. Maiu, 1888. la 9 ore nainte de médiadi.

Presiedinte: Preasanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metian. *Notariu:* *Dr. Constantin Groz'a.*

Nr. 83. Se cetesce protocolul siedintiei a IV-a, si
Se autentica.

Nr. 84. Presidiul presinta cererea de concediu a deputatului Ioan Buna, pe durat'a sesiunei actuale,
Concediul cerut se acorda.

Nr. 85. In necsul conclusului luat sub Nr. 43. credentialul deputatului Paul Rotariu prezentat astadi,
Se ie spre scire si se depune la actul de alegere.

Nr. 86. Présanti'a S'a Dlu Episcop la interpelatiunea facuta de catra deputatul Paul Rotariu in privinti'a suspinderii dela oficiu a ieromonachului professor Vasiliu Mangra raspunde urmatoriele : „La interpelarea de eri a Dlui deputat Rotariu in caus'a suspinderii ieromonachului professor Vasiliu Mangra dela oficiu, mi-iéu voia mai nainte de tôte a observá, ca desi afacerea acést'a nu cade in competinti'a Sinodului, precum si insusi dl. interpelante recunósce, totusi, din stim'a, ce am catra Ven. Sinod, am onóre de astadata numai atata a raspunde, cà eu nu sciu ce au scris si cum au motivat jurnalele, la cari provóca dl. interpelante, suspinderea numitului ieromonach, sciu inse, si pot asecurá cu durere pre Ven. Sinod ca, motive grave si ponderóse de morala, ordine si disciplina au indemnát si pre Consistoriu si pre mine cá autoritate suprema asupra monachilor — la suspinderea acelui ieromonach professor, motive, pre cari nu afiu de bine a le espune aici publice, deoparte, càci prin espunerea lor s'ar zadarnicí rezultatul cercetarii, ér de alta parte : càci ar compromite tot mai mult pre acel ieromonach si cu el impreuna si tagm'a ca-

rei'a apartiene. Totodata : asecur pre Ven. Sinod, ca voiu starui se se faca lumina si dreptate in cauza, dar si ca voiu face a se sustiene ordinea si disciplin'a in biseric'a greu amenintata in timpul din urma, chiar de catra unii dintre cei chemati a propaga acestea."

Interpelantele deputat Paul Rotariu dimpreuna cu alti doi membri sinodali se declara nemultumit cu raspunsul, ér

Sinodul ie la cunostiinta raspunsul, si-la propunerea, deputatulu Ioan Suciu, — voteza Presantiei Sale deplina incredere si recunoscintia pentru cele intreprinse in acésta cauza.

Nr. 87. La ordinea dilei se pune referad'a comisiunei scolare despre reportul senatului scolar de la Consistoriul din Arad.

Referintele comisiunei T. Ceontea recomanda ca, reportul se se ie in general la cunostiinta si de basa la desbatere speciala,

Se primesce.

Nr. 88. Cu privire la punctul 1. din report, referitoriu la infiintierea unui fond de pensiune pentru corpul didactic central al diecesei, comisiunea avënd in vedere ca desi Consistoriul a prezentat un proiect de Regulament in acésta afacere, dar n'a aretat si midilócele trebuintióse, propune ca acest proiect se se redea Consistoriului spre prelucrare noua pana la procsimul Sinod si pe langa indicarea midilócelor, se suscepá in acel proiect si urmatóriele observari ale comisiunei, si anume :

1. In locul §. 6. se se dica : „dupa implinirea alor 15 ani de servitiu numai facultative se fia profesorul indreptatit la pensiunea competenta."

2. In locul §. 11. se fia : „dela 10 pan la 15 ani póte pretinde pensiune numai acel individ, carele a devenit neputintios."

3. In §. 12. se adauge : „dar nici nu e deobligat se solvésca mai departe in fond."

4. §. 13. se se spuna anumit: cât este salariul si câte sunt emolumintele, adjutele si alte remuneratiuni.

5. §. 14. se se dica asia „Cine înainte de 10 ani renuncia de buna voia la functiune, nu primesce nimic din ce a contribuit la fond.“

6. La §. 15. in loc de „legal“ se se dica: „dupa prescriptele bisericei“ ér partea ultima dela „din contra“... se remana afara, ér

Sinodul la propunerea deputatului Nicolau Zigrea, fara a intrá in discusiune meritoria, remite caus'a la Consistoriul din Arad cu insarcinarea se prelucra un alt proiect mai corespunditoriu, dându-i se ca material observarile comisiunei.

Nr. 89. Punctul 2 din report referitoriu la elaborarea unui plan de invetiamment pentru scólele poporale la propunerea comisiunei,

Sinodul constatând de nou lips'a acestui plan insarcina Consistoriul din Arad, se faca tot posibilul ca pana la procsi'a sesiune sinodala se ajungem la rezultatul asteptat.

Nr. 90. Punctul 3 din report, referitoriu la publicarea cartilor oprite si la sprijinul, ce s'a dat invetiatorilor, când au fost trasi la raspundere in materia de carti oprite,

Se ie spre scire.

Nr. 91. La punctul 4. referitoriu la provocarea facuta de inaltul Ministeriu in privinti'a manualelor de catichisatiune usuate in scólele poporale si prin care se dificultéza „catichisul“ edat in Vien'a, la propunerea comisiunei,

Se insarcina Consistoriul a nisui ca cestiunea se se chiarifice.

Nr. 92. Punctul 5. din report in care se aréta mesurile luate de Consistoriu pentru sustinerea caracterului confessional la scól'a din Dombegyháza,

Se ie spre scire asteptându-se report despre rezultat.

Nr. 93. Din reportul consistorial punct 6.

Sinodul ie la cunoscintia ca nu-ia succes Consistoriului a procurá tabele de parete si carti scolare eftine, dar din incidintele celor aretate in report la acest punct, cá intr'un inspectorat s'a admis in scóla a istoria biblica necensurata, enuncia cá :

Pe viitoriu, nainte de a admite, ori recomandá vre-o carte de scóla in scólele poporali, sé se censureze printr'o comisiune din corpul didactic al institutului si incât ar lipsí manualele necesarii in scólele elementarie, tot aceleasi comisiuni se se concredia si compunerea unor atari manuale.

Nr. 94. Punctul 7. in care Consistoriul si aréta intentiunea de a regulá conferintiele invetiatoresci astfelu, cá comisarii consistoriali denumiti din corpul didactic al scólei poporale se se adune aici in centru si se se instrueze prin profesorii desemnati de corpul profesoral central in obiectul de invetiament propunênd in conferintie, comisiunea propune a se luá la cunoscintia cu adausul de a se indrumá Consistoriul ca, materialul propunend se-l tiparésca si cel pucin cu 10 dile mai nainte se-l puna la dispusetiunea celor interesati, ér

Sinodul primesce acést'a propunere cu adausul facut de deputatul Nicolau Zigrea, cá adeca materialul statorit pentru conferintie se fie comunicat si cu Consistoriul oradanu, ér in câtu pentru comisari se lasa la apretierea Consistorului, ca si dintre membrii corpului professoral si dintre alti barbati de scola se pota denumí atari comissari.

Nr. 95. Din punctul 8. referitoriu la infiintierea unei scoli de fetitie in centru si a unui pedagogiu de fete tot aici, conform concludelor sinodali Nr. 101. si 109/887.

Sinodul ie la cunoscinti'a cá caus'a este incurgere, asteptând reportul pe sesiunea viitoare.

Nr. 96. Punctul 9. din report despre resolvirea petitiunilor transpuse de aici sub Nr. 55, 60 si 62/1887. la propunerea comisiunei,

Se ie spre scire.

Nr. 97. Aretarea din punctul 10. că Consistoriul a permis unor invetiatori se aiba in timpul liber si alte functiuni compatibile, si cari nu inpedeca invetiammentul,

Sinodul o ié la cunoscentia, insarcinându Consistoriul a controlá deosebi pre atari invetiatori, ca nu cumva prin aceste inpregiurari se snfera invetiammentul.

Nr. 98. Punctul 11. din report in care se areta că din incidentul unui intimat ministerial sa dispus, ca pruncii de scóla se nu fie luati din scóla in timpul prelegerilor la inmormmentari, si ca in timpu nefavorabil si afara de órele de prelegere, pruncii mai mici, se fie dispensati dela astfelu de cerimonii din respecte sanitarii,

Se ié spre scire.

Nr. 99. Datele statistice aretate in punctul 12. că in anul scolariu trecut, au absolvat institutul pedagogicu 41 elevi, essamen de calificatiune au facut 16 insi, că de presinte sunt in Alunneu 67 de insi, si ca la cursuri sa inscrisu si anume :

in cursul preगतituriu 24

in cursul I preparandial 31

in cursul II preparandial 24

in cursul III preparandial 27

la olalta . 106 la propunerea comisiunei,

Se ié spre scire.

Nr. 100. Punctul 13. in care se espune că in districtul Consistoriului din Arad sunt 383 de scoli; ca numerulu celoru de obligati la scól'a cotidiana este

barbati : 18,361

femei : 15,705

la olalta . 34,066,

că la essamen a fost presenti :

9,243 barbati,

4,983 femu,

la olalta . 14,226,

si astfelu frecuentatiunea sa ameliorat in câțva, precând la scól'a de repetitiune nica nu se pôte dovedi ameliorare, căci dintre 10,269. repetitori deobligati (5519 barbati si 4750 femei) au fost presinti la essamene numai 580. (378. barbati si 202 femei) apoi că dela doi inspectori inca na intrat reportu, Comissiunea propune ca acei doi inspectori, cari nau trimis repórtele necesarie se fie admoniati, ér încât frecuentatiunea scolara nu atinge 40⁰/o. Consistoriul se escrie premii pentru acei invetiatori, cari voru aretá la essamene progres eminent si frecuensatiune anualá de cel pucin 70⁰/o.

Propunerea comissiunei se primesce cu amandamentul deputatului Paul Rotariu, in sensul caruia, Consistoriulu se dee laudatorie si deodata se indene protopopiatele ca si ele se cree die fondatiuni pentru premiarea celor ce se disting prin zelul lor in caus'a invetiammentului poporal. Totodata din incidentul slabei frecuentatumi se insarcina Consistoriulu, cá pre viitoriul sinod se arete de câte ori sa cercetatu scolile prin inspectorii concerninti si cum sa controlat acésta prin organele esmise din centru.

In fine cuprivire la regularea inspectiunei scolare se desvolta urmátorele pareri. Dr. Iosif Gall e de parerea: se se denumésca cât mai multi visitatori de scóle si din mireni: I. P. Desseanu e de parerea, ca in interesul cercetari scólelor se se aplice visitatori de scóle in numer recrutu. Georgiu Cojocariu e de parerea, ca numai protopresviterii se fie incredintiati cu acést'a afacere, ér deputatulu A. Hamsea propune ca, pentru regularea inspectiunei scolare se se aviesedie Consistoriulu a elaborá un regulamentu conform necesitatilor invetiammentului si organelor de care dispune, care regulament se-l substérna Sinodului la prossim'a sessiune, cari tote Sinodulu le transpune Consistoriului ca material la elaborarea regulamentului din cestiune.

Nr. 101. Referitoriu la punctul 14. in care se aréta ca coruri vocale sunt la numer 52, scoli de pomarít 182, biblioteci scolare 88, că 29 invetiatori se ocupa cu albinaritul că 39. edificii de scóle nu sunt corespondietorie si 49 de localitati de invetiammentu au lipsa de ajustare,

Se ie la cunoscintia cu acel adaus, propus de comissiune, cà Consistoriul se staruésca la inmultirea corurilor vocali si se fie cu ingrigire si de gimnastica, apoi cà localitatile de invetiamentu cari au lipsa de ajustare se fie aduse in ordine si despre tôte acestea se reportedie la prosim'a sesiune senodala.

Nr. 102. Cu privire la corurile vocali, la propunerea deputatului A. Hansea,

Se avisédia Consistoriul se studieze cestiunea si se elaboreze un Regulament prin care permitienduse infiintierea de coruri, acestea se fie puse sub priveghiarea si respective supra inspecti'a bisericeii, avënd acest Regulamentu al asterne Sinodului pre sesiunea prossima.

Nr. 103. Urmédia la ordinea dilei referada comissiunei asupra reportului senatului scolariu dela Consistoriulu din Oradea mare. Comissiunea prin referintele ei propune,

Sinodulu ie reportul in general la cunoscintia si de basa la pertractare speciala.

Nr. 104. Punctul I. in care se aréta, cà obiectele apartienute la acest senat in numeru 241, sa pertrartat si resolvit tôte, la propunerea comissiunei,

Se ie la cunoscintia.

Nr. 105. Punctul II, care aréta datele statistice despre numerulu scolarilor obligati la frecuentarea scolei fiind aceste tote date cuprinse in conspectele adnesse la reportu, comissiunea propune se se ieie la cunoscintia. Incât pentru punctul despre frecuentarea scólei constatandu-se ameliorare, si ca essamenele a fost succese, propune : a se luá la cunoscintia cu placere, ér Ven. Consistoriu oradan, pe langa cele de pan acum se caute si alte miedie, cari ar fi in stare se produca in invetiatorii nostrii tot mai mult zel pe terenul invetiammentului,

Se primesce.

Nr. 106. Punctul III, care completeaza datele statistice cu numerul tinerilor gr. or. studiosi la diferite scoli

medie si normale, precum si punctul IV. in care se aréta emiterea mai multor ordinatiuni referitórie la frecuentatiune si inspectiunea scolara, la propunerea comisiunei,

Se ie spre scire.

Nr. 107. Relativ la tienerea conferintielor preotiesci invetiatoresci espuse in punctul V. la propunerea comisiunei,

Sinodul aviséza Consistoriul din Oradea mare la conclusul luat in acésta afacere asupr'a reportului Consistoriului din Arad.

Nr. 108. Punctul VI, referitoriu la mesurile luate pentru indeplinirea posturilor vacante invetiatoresci, si punctul VII, in care Consistoriul aretând lips'a de invetiatori pe teritoriul acelui Consistoriu, cere a se decretá prin conclus primirea gratuita alor 25 elevi la an in alumnul diecesan, cari apoi se se aplice in acel district,

La propunerea comisiunei se ie la cunoscintia cu acel adaus facut de deputatul Dr. Iosif Gall, ca de o camdata se se primésca in tot anul pentru acel district 10 elevi dar la recomandarea si pe garanti'a Consistoriului oradan.

Nr. 109. Peste partea a dóua a punctului VII, referitória la regularea primirei tinerilor in institutul teologic,

Sinodul, la propunerea comisiunei, trece la ordinea dilei.

Nr. 110. Cererea de sub c) a punctului VII, ca fiecare teolog absolut se fia deobligat a servi ca invetiatoriu un an pentru procurarea pracsei recerute, la propunerea deputatului Nicolau Zigrea,

Se aviséza la Consistoriul din Arad spre studiere si din a s'a parte, si eventual pentru inaintare la congresul national de a o aduce in consonantia cu Regulamentul pentru parochii.

Nr. 111. Punctul VIII, in care se areta ameliorarea dotatiunei invetiatoresci inca in 5 comune bisericesci, si punctul X-lea cá s'a pertractat si resolvit 6 cause disciplinare,

Se ie spre scire.

Nr. 112. Referitoriu la punctul IX. din report despre manualele, si respective opurile recomandate spre intrebuintare in districtul acestui Consistoriu,

Consistoriul oradan se aviséza a se conformá conclusului sinodal de sub Nr. 93.

Nr. 113. Cu aceste siedinti'a se redica la 11 $\frac{1}{2}$ óra, dupe mediadi anuntiandu-se proxim'a siedintia pe diu'a urmatóre la 9 óre dimineti'a.

Ioan Metian, m. p.

Episcop.

Dr. Constantin Groz'a, m. p.

notariu.

Protocolul de facia s'a cetit si autenticat prin comisiunea sinodala autenticatória, intrunita la 11/23. Maiu 1888.

Ioan Metian, m. p.

Episcop.

Ioanu P. Desseanu, m. p.

Augustin Hamsea, m. p.

Dr. Giorgiu Popa, m. p.

Teodor Ceontea, m. p.

Petru Trutia, m. p.

Ignatiu Papp, m. p.

protonotariu.

Siedinti'a VI.

s'a tienut in Arad, la 6/18. Maiu, 1888. la 9 óre dimineti'a.

Presiedinte: Preasanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metian. Notariu: Teodor Ceontea.

Nr. 114. Deputatul Paul Rotariu, din incidentul responsului Présantie Sale la interpelatiunea facuta de Ds'a in caus'a suspinderei prof. Vasiliu Mangra, face propunerea : „Pre bas'a motivelor desfasiurate verbal de propunetoriu, si din incidentul enunciammentelor din siedinti'a sino-

dala dela 5/17. ale curintei, urmate dupa raspunsul dat de Inalt Présanti'a S'a la interpelatiunea condeputatului P. Rotariu, Venerab. Sinod se enuncia urmatorul conclus : „in tenórea §. 4. din Regulamentul pentru procedur'a judicatorésca in cauzele disciplinare, in metropoli'a gr. or. romana este de presupus, respective de asteptat, cà inainte de ordinarea cercetarei, se intre la forurile competente designate in acel §. o aretare facuta in regula, precum prescrie §. 8. din acelasi regulament. Acest conclus are se servésca drept directiva in viitoriu pentru ambele consistorie de pe teritoriul acestei diecese,”

Propunerea se transpune comisiunei organisatórie.

Nr. 115. Deputatul Constantin Groz'a face urmatórea propunere : „Sinodul incredintiéza pre Venerabilul Consistoriu cu procurarea unui op igienicu, carele corespun-diend recerintielor legilor se servésca de manual atât pentru institutul nostru pedagogico-teologic, cat si pentru scólele elementarie,”

Se transpune Consistoriului aradan spre efeptuire.

Nr. 116. Asupra cererei comitetului parochial de la comun'a bisericsca imbinata Sant-Ilie si San-Georgiu din suburbiul Fabric al Timisiorei in caus'a cortirului invetiatorescu, la propunerea comisiunei scolare,

Petentii se aviséza se astepte rezultatul apelatei naintate la forul metropolitan apelatorial.

Nr. 117. La cererea comunei bisericesci Siusianovetiu, in caus'a renapoierii intravilanului si pamentului ocupat de catra comunali pentru scól'a comunala, la propunerea comisiunei,

Petent'a comuna se aviséza a fi cu asteptare, drorace caus'a este in curgere.

Nr. 118. Petitiunea lui Eutimiu Onitia invetiatoriu in Radmanesti, prin carea se róga ca se i-se ierte pedéps'a de 20 fl. v. a. la propunerea comisiunei,

Se transpune Consistoriului din Arad spre 'resolvire competentă.

Nr. 119. Asupr'a hârtiei Présantiei Sale Dlui Episcop diecesan Ioanu Metian, în carea cere, ca în periodul acest'a, la senatul epitropescu din Arad, sè se aplice doi asessori referinti în loc de unul, cu câte 800 fl. v. a. la 'propunerea comisiei organizat'oria, si din motivele espuse în hartí'a presidiala,

Sinodul fara alterarea postului de referinte ordinariu, sistemat cu 1200 fl. de o camdata si adeca pe periodul actual, încuviintieza a se aplicá în mod provisoriu doi asesori referinti la senatul epitropescu de la Consistoriul din Arad, prelunga salariu de câte 800—800 fl. pentru ambii 1600 v. a. care suma vá fi a se provedé în buget.

Nr. 120. Urméza la ordinea dilei referad'a comisiei epitropesci. Referintele Georgiu Dringau referéza despre afacerile senatului epitropescu dela consistoriul din Arad si espune :

a) că acest senat, în decursul anului 1887. a ținut 21 ședinție,

b) că la acest senat au intrat 810 esibite din cari s'au rezolvit 694 si ca 116 au ramas nerezolvite,

c) că din preliminariile bisericesci si scolare au intrat în decursul anului 1887. de tot 534 de piese si tóte s'au rezolvit, la propunerea comisiei,

Sinodul ie aceste date la cunoscintia.

Nr. 121. Referitoriu la preliminariile monastirei Hodosiu-Bodrog pentru anii 1884—1886, arétandu-se ca acelea sau censurat si aprobat, si ca de asemenea s'a censurat si aprobat si ratiociniile din 1884. si 1885. si s'a îndrumat actual'a administratiune a monastirei, se astérna si socotile pe anii 1886. si 1887, comisiunea propune, si

Sinodul ie spre scire.

Nr. 122. In ce priveste colaudarea edificiului de chirie de langa biseric'a noastră catedrala, constatandu-se ca acel'a a costat de tot 65,282 fl. 98 cr. v. a. ca firm'a Slavitsek-Kondorossy s'au escontentat definitiv, si ca vadiul respectiv s'a retienut in cass'a consistoriala pana la 20. Aprilie 1889, comisiunea propune si sinodul enuncia :

Luandu-se la cunosciinta primirea casei edificate, de si sinodul in puterea decisului de sub Nr. 58/1886. a votat spre acest scop numai 62,000 fl. v. a. totusi considerand că n urmarea năuei straformari a trebuit să se spezeze mai mult cu 3082 fl, această suprasolvire ulterior se apróba. Dupace inse din documentul collaudarii si socotii finale se vede apriat că, intreprindietoriul a fost primit 63,000 fl, si ca 2082 fl, au fost se i-se solvéscă numai dupa aprobare din partea Consistoriului ; — mai departe dupace intreprindietorilor s'au asemnat si solvit in loc de 2082 fl. 81 cr, 2282 fl. 98 cr., — Consistoriul se indruma cá : sum'a de 200 fl. 17 cr. se o incasseze de la intreprindietori cat mai curend, si in cas, cand acestia nu ar platí sum'a amintita dimpreuna cu procentele de 6°/_o, se o de traga la timpul seu din cautinnea intreprindietorilor de 7500 fl. v. a.

Nr. 123. Acea parte din reportul Consistoriului, in care areta că : societatea de ascuratiune „Franco-Hongroise“ a tramis pentru Consistoriul aradan 1759 fl. ér pentru cel oradan 523 fl. 52 cr. v. a. de tot : 2282 fl. 52 cr. cá cuota din premiile de ascurare dupa edificiile bisericesci si scolarie, la propunerea comisiunei,

Se ie la cunosciinta indrumandu-se ambele Consistorie, ca din tóte comunele, unde sunt ascurate averile bisericesci, scolarie si fundationali se procure actele, din cari se se póta vedé că : de cand, pre câti ani, si cat face sum'a de ascurare ? ca astfel societatea ascuratore se póta fi totdeun'a bine controlata.

Nr. 124. Referitoriu la incassarea intereselor restante dupa capitale si a arindilor dupa realitatile fondurilor diecesane, comisiunea propune si,

Sinodul indruma Consistoriul ca pentru incassarea intere-

selor si competintielor restante se pasiésca cu tóta rigórea, ér facia de comun'a Checi'a romana, in considerare ca acést'a comuna a obtienut de la locul competente dreptul de a folosi o parte de izlaz, spre platirea detoriei la fondurile diecesane, se se astepte cu esecutiunea pana se incurga arind'a cuotei din izlaz, dar numai sub acea conditiune se fia asteptati, déca detorasii vor garantá si asecurá in mod corespundietoriu si platirea intereselor, ce trec preste trei ani.

Nr. 125. Reportulu comisiunei asupra fondatiunei „Elena Ghiba Birta,” in care se espune, ca averea fondatiunei se manipuleadia in tóta regul'a, si cu cea mai mare scrupulositate, despre ce comissiunea sa convins cu ocasiunea scontrarei cassei; cà starea fondatiunei cresce din an in an, si cà Preasantia Sa a vinculatu libelele si har-tiile de valóre a le acestei fondatiuni,

Sinodulu luand acésta referata la cunoscintiá constata ca, acést'a fondatiuna are :

1. Remanenti'a la finea anului 1886.	. 53,683 fl. 74 cr.
2. Venite in anulu 1887	2,567 fl. 92 cr.
	de totu . 56,251 fl. 66 cr.
Din care, detragêndu se erogatiuna cu .	2,005 fl. — cr.
remane la finea anul 1887. .	54,246 fl. 66 cr.

Nr. 126. Reportulu cà fabricarea luminilor de céra nu sa pututu pune la cale, la propunerea comisiunei,

Sinodul 'lié spre scire, insarcinând Consistoriul cà, la dat'a ocassiune binevenita se satisfaca conclusului sinodal 69/887.

Nr. 127. Reportul cà sa streformat si adaptat edificiul alumneal, cà sa collaudat si luat in folosintia, si ca tóta lucrarea a costatu 6797 fl. 32 cr. la propunerea comissiunei,

Se ié spre scire cu observarea cà, desi pentru straformarea si adaptarea edificiului alumneal sa fost preliminarat numai 6565 fl. 47 cr., totusi deorace superedificarea intru adevéru a pretins spese mai mari, si de acea preste sum'a preliminarata s'a mai spésat 231 fl. 85 cr. acést'a suma de 231 fl. 85 cr. se apróba ulteriorminte.

Nr. 128. Cu privire la estrasele cârtiloru fonduali si foile catastrali despre realitatile bisericesci, scolare si foundationale, aretând Consistoriul ca atari estrase si foi dela ofciile parochiali a intrat numai in parte, ér in parte nu, si ca regularea nu s'a putut pune pana acuma in lucrare, comisiunea propune si sinodul primesce :

Ambele Consistorie se indruma a face cu urgentia toti pasii legali pentru a asecurá dreptul de proprietate si posesiune a bisericilor, scólelor si realitatilor fundatiunali.

Nr. 129. Reportul, cà ratiociniile fundatiunei „Zsiga“ din Oradea mare, pe anii 188⁵/₆. si 188⁶/₇. s'a censurat, si aflandu-se in ordine, s'a aprobat, si s'a dispus publicarea rezultatului in foile : „Telegraful Roman“ si „Biserica si Scól'a“ la propunerea comisiunei,

Se ié spre scire.

Nr. 130. De asemenea la propunerea comisiunei,

Sinodul ié spre scire, ca ratiociniul tipografiei diecesane de pe anul 1887. censurat si aprobat de Consistoriu, l'a censurat si comisiunea si l'a aflat corect si cà : activ'a fondului tipografiei diecesane cu finea anului 1887. este de 18,601 fl. 38 cr. v. a.

Nr. 131. Asupr'a partii din report, carea se referesce la dispușetiunile testamentarie ale fericitului Teodor Papp, proprietariu mare in Lugosiu, in cari sub datul de 26. Septemvire 1887. s'a dispus formarea unei fundatiuni sub ingrigirea Consistoriului aradan, la propunerea comisiunei,

Sinodul, regretand mórtea generosului barbat Teodor Papp, 'si-esprima condolenti'a catra veduv'a reposatului, avênd a se incunoscintiá despre acést'a.

Nr. 132. Referitoriu la punctul din reportul consistorial, in necsul carui'a se presentéza Ratiociniile diferite-lor fonduri si fundatiuni administrate de catra Consistoriul din Arad,

Sinodul ie la cunoscintia reportul comisiunei sinodali ca acést'a nainte de tóte a scontrat cass'a si a aflat in ordine tot ce se referesce si se consérva la cassa.

Nr. 133. In necsul punctului de mai sus, referitoriu la scontrare, comisiunea sinodala epítropésca censurand Ratiociniile despre starea fondurilor fósste comune precum si a altor fonduri si fundatiuni, nu altcum a depositelor administrate la Consistoriul din Arad, prin reportorul ei Georgiu Dringau presinta starea acestor fonduri si fundatiuni la finea anului 1887. in urmatoriul reasumat :

I. Fondul general :

a) Remanenti'a din anul 1886.	. . .	16,450 fl	78 ¹ / ₂ cr.
b) Venitul in anul 1887.	. . .	40,127 fl	76 ¹ / ₂ cr.
	de tot	56,578 fl	55 cr.
c) Erogatiunile in 1887	. . .	41,686 fl	43 cr.
Cu finea anului 1887. rest	. . .	14,892 fl	12 cr.

II. Fondulul instruct episcopesc.

a) Remanenti'a din anul 1886	. . .	6904 fl	50 cr.
b) Venitul in anul 1887	. . .	406 fl	94 cr.
	de tot	7311 fl	44 cr.
c) Erogatiunile in 1887	. . .	212 fl	35 cr.
Cu finea anului 1887 rest	. . .	7099 fl	09 cr.

III. Fondul seminarial :

a) Remaneti'a din anul 1886	. . .	8,026 fl	82 cr.
b) Venitul in anul 1887	. . .	5,023 fl	83 cr.
	de tot	13,050 fl	65 cr.
c) Erogatiuni in anul 1887	. . .	5,416 fl	69 cr.
Cu finea anului 1887 rest	. . .	7,633 fl	96 cr.

IV. Fondul tassului al II. teologic :

Cu finea anului 1887	. . .	769 fl	84 cr.
----------------------	-------	--------	--------

V. Fondul tassului al III. pedagogic:

Cu finea anului 1887. 556 fl 58 cr.

(Se observă aci ca ambe aceste fonduri din urma in suma de 1326 fl 42 cr. conform concludului sinodal Nr. 1113/884. s'a transpus fondului seminarial.)

VI. Fondul pensiunilor invetiatoresci:

a) Remanenti'a din 1886 5018 fl 64 cr.

b) Venit in anul 1887 450 fl 49 cr.

de tot . 5469 fl 13 cr.

VII. Fondul capelei Arad-Gaiu.

a) Remanenti'a din 1886 446 fl 37 cr.

b) Venit in anul 1887 14 fl 22 cr.

Cu finea anului 1887 460 fl 59 cr.

VIII. Fondul bibliotecii preparandiali:

a) Remanenti'a din 1886 426 fl — cr.

b) Venit in anul 1887 20 fl 46 cr.

Cu finea anului 1877 446 fl 46 cr.

IX. Fondul sinodal-congresual:

a) Remanenti'a din 1886 4721 fl 53 cr.

b) Venit in anul 1887 322 fl 80 cr.

Cu finea anului 1887 5044 fl 33 cr.

X. Fondatiunea Patriciu-Popescu.

a) Remanenti'a din 1886 315 fl 18 cr.

b) Venitul in anul 1887 15 fl 11 cr.

Cu finea anului 1887 330 fl 29 cr.

XI. Fondatiunea Simeon Iosif Popoviciu Paffy:

a) Remanenti'a din 1886 14050 fl 06 cr.

b) Venitul in anul 1887 966 fl — cr.

de tot . 15016 fl 06 cr.

Translat	15016 fl 06 cr.
c) Erogatiuni in 1887	885 fl — cr.
Cu finea anului 1887	14131 fl 06 cr.

XII. Fondatiunea Georgiu Popa de Teiusiu.

a) Remanenti'a din 1886	1055 fl 16 cr.
b) Venitul in anul 1887	49 fl 26 cr.
de tot	1104 fl 42 cr.
c) Erogatiuni in anul 1887	50 fl — cr.
Cu finea anului 1887	1054 fl 42 cr.

XIII. Fondatiunea Forray :

a) Remanenti'a din 1886	699 fl 31 cr.
b) Venit in anul 1887	33 fl 22 cr.
de tot	732 fl 53 cr.
c) Erogatiuni in an 1887	24 fl 60 cr.
Cu finea anului 1887	707 fl 93 cr.

XIV. Fondatiunea Almásy din Chitigház :

a) Remanenti'a din 1886	1737 fl 37 cr.
b) Venit in an 1887	86 fl 74 cr.
de tot	1824 fl 11 cr.
c) Erogatiuni in an 1887	87 fl 37 cr.
Cu finea anul 1887	1736 fl 34 cr.

XV. Fondatiunea Gavril Faur din Lipov'a :

a) Remanenti'a din an 1886	1539 fl 15 cr.
b) Venit in anul 1887	77 fl 70 cr.
de tot	1616 fl 85 cr.
c) Erogatiuni in an 1887	77 fl 60 cr.
Cu finea anului 1887	1539 fl 25 cr.

XVI. Fondatiunea Gavril Faur de Oradea-mare.

a) Remanenti'a din an 1886	6765 fl 11 cr.
b) Venitul in anul 1887	333 fl 34 cr.
de tot	7098 fl 45 cr.

Translat	7098 fl 45 cr.
c) Erogatiuni in an 1887	240 fl — cr.
Cu finea anului 1887	6858 fl 45 cr.

a) <i>XVII. Fondatiunea bisericeii B.-Com-</i> <i>losiu</i> : pentru stipendii in suma de .	1969 fl 53 cr.
b) <i>Fondatiunea Christofor Schiffmann</i> pentru parastas in suma de	806 fl 08 cr.
c) <i>Fondatiunea Christofor Schiffmann</i> pentru ruga in suma de	270 fl 48 cr.
de tot .	3046 fl 09 cr.

XVIII. Fondatiunea An'a Iorgoviciu-Ebesfalvay.

a) Remanenti'a din anul 1886	3602 fl 47 cr.
b) Venitul in anul 1887	622 fl 15 cr.
de tot .	4224 fl 62 cr.
c) Erogatiuni in anul 1887	322 fl 02 cr.
Cu finea anului 1887	3902 fl 60 cr.

XIX. Fondurile foste comune.

A) Fondul bisericesc clerical:

a) Remanenti'a din anul 1886	325,651 fl 17 cr.
b) Venite in anul 1887	25,508 fl 33 cr.
de tot .	351,159 fl 50 cr.
c) Erogatiuni in anul 1887	14,230 fl 10 cr.
Cu finea anului 1887	336,929 fl 40 cr.

(Aici se indruma consistoriul se satisfaca conclusului sinodal Nr. 47/1887. si 124/1888.)

B) Fondul scolar si Auct'a:

a) Remanenti'a din anul 1886	49,816 fl 25 ¹ / ₂ cr.
b) Venit in anul 1887	3,074 fl 41 ¹ / ₂ cr.
de tot .	52,890 fl 67 cr.

Translat	52890 fl 67 cr.
c) Erogatiuni in 1887	2000 fl — cr.
Cu finea anului 1887	50890 fl 67 cr.

C) Fondul de pensiune:

a) Remanenti'a din anul 1886	19,781 fl 32 cr.
b) Venitul din anul 1887	1,959 fl 54 cr.
de tot	21,740 fl 86 cr.
c) Erogatiuni in anul 1887	244 fl 84 cr.
Cu finea anului 1887	21,496 fl 02 cr.

D) Fondatiunea Ball'a:

a) Remanenti'a din anul 1886	8804 fl 19 cr.
b) Venit in anul 1887	605 fl 75 cr.
de tot	9409 fl 94 cr.
c) Erogatiuni in anul 1887	424 fl 29 cr.
Cu finea anului 1887	8985 fl 65 cr.

XX. Fondul preotiesc:

a) Remanenti'a din 1886	108,372 fl 33 cr.
b) Venite in an 1887	22,462 fl 58 cr.
de tot	130,834 fl 91 cr.
c) Erogatiuni in 1887	8,850 fl 91 cr.
Cu finea anului 1887	121,984 fl — cr.

XXI. Depozite:

a) Remanenti'a din 1886	59,330 fl 94 cr.
b) Venitul in anul 1887	5,055 fl 02 cr.
de tot	64,385 fl 96 cr.
c) Erogatiuni in 1887	14,963 fl 41 cr.
Cu finea anului 1887	49,422 fl 55 cr.

XXII. Fondatiunea Zsiga din Oradea-mare.

a) La Finea Iuliu 1887	59,120 fl 04 cr.
b) Detragendu-se passiv'a	5,200 fl — cr.
Remane	53,920 fl 04 cr.

Starea acestor fonduri si fundatiuni sinodul o ié la cunoscintia cu urmatoarele observari; cà

1. Venitul tasului II. si III. se-se administre de dreptul la fondul seminarial.

2. Taxele restante a le fondului pensiunilor invetiatoresci, se se licuideze, incasseze, si despre rezultat se se reporteze sinodului procsim.

3. Ca la fundatiunea Georgiu Popa de Teiusiu se se restitue 74 cr. ér la fundatiunea Almásy se se restitue 63 cr. din venitul anului curinte, ér pe viitoriu se nu se spezeze preste venitul anual.

4. Fundatiunile si depozitele comunei B.-Comlosiu trecênd in administrarea parohiei, acestea depozite pe viitoriu se se stérgea din evidinti'a consistoriala.

Nr. 134. Comisiunea revediend tóte socotile consistoriului aradan si aflandu-le pre tóte in ordine propune, si

Sinodul pe langa cautel'a indatinata, da Consistoriului aradan absolutoriu pentru socotile din anul 1887.

Nr. 135. In considerare ca si in decursul anului trecut, atât cassariul, cat si controlorul a desvoltat activitate deosebita, comisiunea propune, si sinodul primesce cà :

Consistoriul se-ii remunereze pre ambii dupa putintia.

Nr. 136. Tot la propunerea comisiunei, sinodul decide :

Consistoriul se insarcina a cumpará o cassa mare Wertheimiane, carea se corespunda pre deplin tuturor trebuintielor diecesane.

Nr. 137. In fine la propunerea comisiunei epitropesci, si pre bas'a proiectului primit dela Consistoriul eparchial aradan,

Sinodul votéza bugetul consistoriului aradan pe anul 1888 in urmatóriele :

I.

Senatul strins bisericesc :

1. Salariul asessorului referinte	1200 fl.
2. Salariul directorului dela Seminariu	1200 fl.
Laturea	2400 fl.

	Translat	2400 fl.
3. Salariul unui profes. de teologia ordinariu . . .	1000 fl.	
4. Salariile alor doi prof. de teologia subst. a) 900	1800 fl.	
5. Salariul prof. de cant	300 fl.	
6. Onorariu catech. dela gimn. reg. din Arad . . .	200 fl.	
7. Onorarie la alti catecheti	75 fl.	
8. Cuot'a sidocsiei episcopesci dela cons. aradan .	1900 fl.	
9. Diurne si viatic in esmisiuni consistor . . .	200 fl.	
10. Ajutorie bisericilor serace	1000 fl.	
11. Spre scopuri de caritate	200 fl.	
12. Secretariului metropolitan	400 fl.	
13. Consistoriului metropolitan	400 fl.	
14. Tiparituri	200 fl.	
15. Conservarea edificiilor	200 fl.	
16. Spese neprevedute	150 fl.	
	Sum'a	10425 fl.

II.

Senatul de scóle :

1. Salariul asessorului referinte	1200 fl.
2. Salariul la doi prof. prep. ordinari a) 1000	2000 fl.
3. Salariul unui prof. preparand	900 fl.
4. Salariul unui prof. preparand	700 fl.
5. Onorariu prof. de caligrafia	300 fl.
6. Onorariu prof. de cor vocal	500 fl.
7. Onorariu prof. de gimnastica	100 fl.
8. Cuot'a la pensiunea alor 2 prof. emeriti	660 fl.
9. Simbri'a servitorilor de la seminarium	610 fl.
10. Diurne si viatic in esmisiuni consist.	200 fl.
11. Tiparituri	200 fl.
12. Recuisite de invetiament	200 fl.
13. Asecurarea, conservarea edific. si contributia	500 fl.
14. Lemne si lumini la Seminarium si Alumnus	1000 fl.
15. Ajutoriu scolelor serace	800 fl.
16. Ajutoriu invetiatorilor seraci	200 fl.
17. Stipendie	1200 fl.
18. Sustienerea alumnului	1800 fl.
19. Scaderea detoriei cladirii alumnului	1000 fl.
20. Pentru scól'a de fetitie	1000 fl.
21. Catedr'a de catech. in Beinsiu	800 fl.
Sum'a	15870 fl.

III.

Senatul epitropesc :

1. Salariul la 2 ases. ord. a 800	1600 fl.
2. Salariul secretariului consist	800 fl.
3. Salariul controlorului-contabil consist	1000 fl.
4. Onorariu cassariului consist.	200 fl.
5. Onorariu fiscului consistorial	400 fl.
6. Onorariu defensorului matrimon.	100 fl.
7. Onorariu fiscului consist. onorariu	100 fl.
8. Salariul archivariului consist.	600 fl.
9. Dotatiunea cancelistilor consist.	1200 fl.
10. Simbri'a servitoriului consist.	240 fl.
11. Lemne de incalzit	200 fl.
12. Tiparituri	200 fl.
13. Recuisite de scris si lumini	200 fl.
14. Diurne si viatic la esmisiuni consist.	200 fl.
15. In spesele sinod. eparch.	1200 fl.
16. In spesele congres. national	1000 fl.
17. Spese neprevedute	150 fl.
18. Contributi'a	1000 fl.
Sum'a	10390 fl.

Recapitulare :

I. Senatul bisericesc	10,425 fl.
II. Senatul scolar	15,875 fl.
III. Senatul epitropesc	10,390 fl.
Sum'a totala	36,685 fl.

La acoperirea acestei'a servesc urmatoriile :

1. Din contributiunea de un cruceriu	2,700 fl.
2. Din sidocsia episcopésca	1,900 fl.
3. Din tacsele dela cununii a) 50 cr.	1,800 fl.
4. Din ajutoriul de stat	9,000 fl.
5. Din fondul bisericesc	15,000 fl.
6. Din fondul scolar si aucta	1,800 fl.
7. Din fondatiunea Paffy	600 fl.
8. Din fondatiunea Balla	400 fl.
9. Din cuot'a de admin. dela fond. preot.	1,000 fl.
Sum'a	34,200 fl.

Bilantiu :

1. Spesele	36,685 fl.
2. Acoperira	34,200 fl.
Deficit .	2,485 fl.

care se vá acoperí din economiile bugetului.

Nr. 138. Urméza la ordinea dilei Reportul senatului epitropesc dela consistoriul din Orade mare. Punctul prin din report, in care se espune, cà senatul a tienut 7 sie-dintie si sub 142 serii a resolvit tóte obiectele tienetórie de competinti'a s'a, apoi punctele, 2, 3, 4, 5 si 6 din acel report, in care se areta ca Consistoriul a emanat mai multe ordinatiuni si circularie pentru incassarea si licuida-rea finala a contribuirilor restante si ca in urmarea aces-tor'a din eiectarea de 1567 fl. 40 cr. a contribuirei de 1 cr. de pe 1887 s'a incassat 785 fl. 20 cr. si ca de pe acest an a ramas o restanti'a de 782 fl. 20 cr. v. a. ; apoi din restanti'a vechia s'a incassat 249 fl. 84 cr. si ca prin urmare tóta restanti'a face 12,176 fl. 77 cr. cà din tacsele de 50 cr. s'a incassat o suma de 401 fl., cà din sidoxi'a episcopésca curinte prescrisa cu 1025 fl. 58 cr. v. a. s'a incassat 485 fl. 75 cr. ér din res-tanti'a de pre anii precedenti s'a incassatu 169 fl. 50 cr. si ca astfeliu tóta restanti'a sidocsiala face de presinte 2498 fl. 03 cr ; ca din tasul II. si III. s'au incassat si administrat la epitropi'a diecesana din Arad o suma de 97 fl. 16 cr, ca in decursul anului 1887 s'a revediut 263 socoti bisericesci si scolarie, dintre cari 238 au fost aprobate ér 36 dificultate, si in fine ca afara de acestea s'au mai reve-diut 15 socoti restante, la propunerea comisiunei aceste date,

Se iéu spre scire si Consistoriul se indruma a nisuí in tot modul posibil ca se incasseze pretensiunile restante, apli-cand asupr'a subalternilor tóta rigórea.

Nr. 139. La punctul 7 din raportul consistorial se areta, cà starea fondatiunilor administrate la Consistoriul din Oradea-mare e urmatóri'a :

1. Fond. „Zsigaiana“ din Oradea-mare .	58,500 fl — cr.
2. „ „Faur“ din Oradea-mare . .	1,400 fl — cr.
3. „ „Rozsa“ din Oradea - mare in bani	800 fl — cr.
4. Fond. „Takácsy“	800 fl — cr.
5. „ „Papp“	200 fl — cr.
6. „ dela cass'a de pastrare din Ora- dea-mare in bani	930 fl — cr.
7. Fond. „Demetriu Leca“ din V. Ve- lencze in bani	400 fl — cr.
8. Fond. contessei „Petronela Csáky“ din Ch. Apateu in bani	1,500 fl — cr.
9. Fond. contelui „Antoni Csáky“ din Cheresig in bani :	200 fl — cr.
10. Fond. lui „Ioan Pinter“ in Iac'a in bani	1,428 fl 24 cr.
11. Fond. „Gavrilu Venter“ din Cornietel in bani	40 fl — cr.
12. Fond. „Gavrilu Venter“ din Valea- mare in bani	40 fl — cr.
13. Fond. Zsigaiana“ din Beiusiu in rea- litati	3,028 fl 50 cr.
14. Fond. „Zsigaiana“ din Beiusiu in bani	4,162 fl 47 cr.
15. Fond. Tinerimei romane gr. or. din Beiusiu in bani	5,617 fl 59 cr.
16. Fond. „Gavril Faur“ se adm. la consist. din Arad.	

Aceste date, la propunerea comisiunii.

Se ieu spre scire, ér Consistoriului i-se da absolutoriu pentru manipularea acestor fondatiuni pre langa cantel'a indatinata.

Nr. 140. Referitoriu la fondatiunea fericitului Zacharie Mihoc din Pocola, Consistoriul areta, ca si veduv'a preotésa a reposat in Domnul si ca fondatiunea de 4000 fl. jumetate in numerariu si jumetate in obligatiuni este deplin ascurata prin intabulatiune si cu obligament de 5⁰/₀, depusa la acel Consistoriu conform literelor fundationali,

Sinodul ie spre scire si indruma Consistoriul se întreprinda pasii necesari spre inactivarea fundatiunei.

Nr. 141. Punctul 8 din raportul Consistoriului oradan, că s'a procurat cele mai multe estrase din cartile fonduali despre realitatile bisericesci si scolare, si ca pre bas'a acestor'a s'au luat mesurile necesarie pentru restificarea celor defectuóse, comisiunea propune, si

Sinodul lu ie la cunosciintia cu observarea ca fara amănare se se procure tóte estrasele, si in privinti'a asigurarei realitatilor bisericesci si scolare se proceda Consistoriul oradan in contielegere cu cest Aradan.

Nr. 142. Cumca la consistoriul oradan se afla urmatóriele deposite :

1. Biserica din Suiugu cu interese capitalisate din Martie 1882 50 fl — cr.
 2. Biserica din V. Velentia 1046 fl 76 cr.
 3. Fondatiunea „Leca“ din V. Velentia 400 fl — cr.
 4. Fondul scolariu din F.-Vasarheiu 722 fl 21 cr.
 5. Fondul parochial din Coroiu cu interese capitalisate din 17/III. 1885 1500 fl — cr.
 6. Fondul scolariu din B.-Sanmiclausiu cu interese capit. din 19/III. 1886 498 fl 43 cr.
 7. Capitalul fondatiunei scolare din comun'a Ch. Apateu in hartii de stat in valóre de 1500 fl — cr.
 8. Capitalul fondatiunei Mihoc 4000 fl — cr.
 9. Comun'a bisericésca Chiscou pentru reedificarea bisericei 80 fl — cr.
 10. Fondul bisericesc din Sâcal 184 fl 79 cr.
 11. Fondul parochial si scolar din Toboliu 279 fl 39 cr.
- si cumca libelele si alte valori ale fondatiunilor de sub 7 si 8 sunt pastrate in cass'a de fier Wertheimiana din localitatea Consistoriului,

Sinodul ie spre scire.

Nr. 143. Comisiunea epitropésca, pre bas'a proiectului primit dela Consistoriu propune, si

Sinodul primesce pentru acel Consistoriu pe anul 1888 urmatorul buget :

I.

Consistoriul plenariu :

1. Salariul presedintelui vicariu eppescu	2400 fl.
2. Salariul secretariului consist.	1200 fl.
3. Salariul referentului consist.	1200 fl.
4. Salariul fiscului consist.	200 fl.
5. Salariul archivariului consist.	600 fl.
6. Onorariu pentru un diurnist	180 fl.
7. Spesele de caletoria	50 fl.
8. Spese sinodali	800 fl.
9. Spese congresuali	1000 fl.
10. Competinti'a sidocsiala	600 fl.
Sum'a	8230 fl.

II.

Senatul bisericesc :

1. Pentru ajutorarea bisericilor serace	600 fl.
2. Spese de caletoria in cauza biser.	100 fl.
Sum'a	700 fl.

III.

Senatul de scóle :

1. Pentru remuneratiunea catichetilor dela scólele medie si normali din Oradea-mare, Beiusiu, Salonta si Dobritin	250 fl.
2. Pentru remuneratiunea invetiatorilor	200 fl.
3. Spese de caletoria	100 fl.
Sum'a	550 fl.

IV.

Senatul epitropesc :

1. In contributiune si ecuivalent	100 fl.
2. Conservarea edificiului consist.	100 fl.
3. Sîmbri'a servitoriului dela cancelaria	180 fl.
4. Lemne de foc pentru cancelaria	60 fl.
5. Recuisite de scris	50 fl.
6. Luminarea cancelariei	30 fl.

7. Tiparituri	150 fl.
8. Instruirea cancelariei	40 fl.
9. Spese de caletoria	50 fl.
10. Onorariu cassariului	50 fl.
11. Spese neprevădute	50 fl.
<u>Sum'a 860 fl.</u>	

Recapitulare :

I. Resortul plenariu	8230 fl.
II. Resortul bisericesc	700 fl.
III. Resortul scolaru	550 fl.
IV. Resortul episcopesc	860 fl.
<u>Sum'a totala . 10340 fl.</u>	

La acoperirea acestei'a servesc următoarele :

1. Restul cassei	1956 fl 04 cr.
2. Ajutorul sperativ de stat	6000 fl — cr.
3. Contribuiri eparchiali	1000 fl — cr.
4. Competinți'a sidoxisila	600 fl — cr.
5. Taxe diverse si interese	200 fl — cr.
<u>Suma . 9756 fl 04 cr.</u>	

Bilantiu :

1. Spesele	10,340 fl — cr.
2. Acoperirea	9,756 fl 04 cr.
<u>Deficit . 583 fl 96 cr.</u>	

care se vá acoperi din economisare.

Nr. 144. Petitiunea preotului Dimitrie Selisceanu din B.-Sanmartin ca se i-se ierte sum'a de 100 fl. cu care deto-
réza fondului preotiesc, la propunerea comisiunei bisericesci,

Sinodul respingënd acest petit acum a trei'a óra adresat, aviséza Consistoriul se indrumé pre petinte, se nu mai moles-
teze Sinodul, ci a se adresá in asemenea cause la forul com-
petinte.

Nr. 145. Deputatul Nicolau Zigre, ca referente al co-
misiunei organisatórie, asupr'a proiectului de regulament
pentru afacerile economice in biseric'a romana gr. or. din Un-
guri'a si Transilvani'a, venit dela metropolie propune, si

Sinodul concredé acest Regulament Présantieí Sale Dlui Episcop diecesan cu rugarea, ca dupa ascultarea ambelor Consistorie, se consulte o comisiune anchetaria, si parerea acestei'a, impreuna cu observarile sale in acésta afacere, se le transpuna cá material la venerabilul Consistoriu metropolitan.

Nr. 146. Petitiunea lui Nicolau Cosiaru din Timi-siór'a, pentru regularea si stabilirea locului de intrunire a sinodului protopopesec, la propunerea comisiunei organisatoric,

Se restitué petintelui pe calea Consistoriului din Arad, fiind afacerea cestiune interna intre protopresviter si sinodul protopresviteral.

Nr. 147. Asupr'a petitiunei sinodului protopresvite-ral al Beiusiului cá parochi'a Beiusiu se se adnecseze la protopresviteratul Beiusiu,

Sinodul enuncia : Neschimbandu-se impregiurarile dela or-ganisare incóce, afacerea remane in statul de pana acum.

Nr. 148. Preste propunerea deputatului Paul Rotariu de sub Nr. 114. a acestui protocol,

Sinodul trece la ordinea dilei din motiv, cá ea involvendu in-terpretrea legii, carea este chiara, ér interpretarea pestrecênd compe-tinti'a sinodului, aceea propunere, nu forméza obiect de conclus.

Nr. 149. Deputatul Giorgiu Dringau fiind ales si ve-rificatin doua cercuri, resigneadia la mandatul din cercul Tincei.

Luanduse resignarea la scire se dispune alegere nóua.

Cu aceste siedinti'a se redica la órele 1 d. am. anun-ciandu-se stedinti'a procsima pe dupa amédiadi la 4 óre.

Dat ca mai sus.

Teodor Ceontea, m. p.
notariu.

Protocolul de facia s'a cetit si autenticat prin comissiu-neá sinodala autenticatória intrunita la 11/23. Maiu 1888.

Ioanu Metianu m. p.,
Episcop.

Ioan P. Desseanu m. p.,

Teodor Ceontea, m. p.

Dr. Giorgiu Popa m. p.,

Petru Truti'a, m. p.

Augustin Hamsea m. p.,

Ignatiu Papp m. p.,

proto-notariu.

Siedinti'a VII.

s'a ținut în Arad, la 6/18. Maiu 1888, la 10 ore înainte de mediadi.

P r e s i e d i n t e : Preasanti'a Sa Domnul Episcop diecesan,
Ioan Metian. **N o t a r i u :** *Petru Truti'a.*

Nr. 150. Presidiul pune la ordinea dilei alegerea comisiunii scontrătoare,

Sinodul alege în aceea comisiune pre Iosifu Goldisiu, Vasiliu Paguba și Lazaru Ioanescu.

Nr. 151. Se pune la ordinea dilei alegerea asessorilor referinți și onorari pentru senatele școlare și epitropesci dela ambele Consistorie, pe noul period de trei ani, anunțându ca pentru Consistoriulu din Arad în Senatul de școle vin a se alege un asessor ordinaru referinte, și 11 asessori onorari, dintre cari 4 din cleru, ér în senatulu epitropescu sunt a se alege 2 asessori ordinari și 10. onorari dintre cari erasi patru din cler.

La Consistoriulu din Oradea mare vin a se alege în Senatulu bisericesc unu ases. ordinaru referinte, și un asessor onorariu, în Senatulu școlariu și celu epitropescu câte 9 asessori onorari, dintre cari au se fie câte trei din cler în fiecare senatu,

Sinodulu înainte de tote pentru îndeplinirea scrutiniului alege două comisiuni și adeca: una pentru alegerile dela Consistoriulu din Arad, în persoanele deputatiloru: Ignatiu Papp, Georgiu Popoviciu, Paul Rotariu, Petru Truti'a, Daniilu Gaboru și Ioanu Suci; ér alt'a pentru alegerile dela Oradea mare în persoanele deputatiloru: Voicu Hamsea, Paul Tempea, Georgiu Ardelean, Paul Fasie, Constantin Lazar și Ioan Cornea jun.

Nr. 152. Mai înainte de a se procede la alegerea se suspende siedinti'a pe 20 minute, pentru combinarea personelor și facerea sieduleloru, ér după redeschidere constatându se presinti'a a 45 deputati și majoritatea absoluta de 23 voturi; se procede la actulu alegerii strigându se deputatii pe nume la votare și depunând fiecarele în urmele destinate câte o siedula pentru alegerile dela Consistoriulu

din Arad si alta pentru celea dela Consistoriul din Oradea mare. Dupa terminarea votisarii numerându-se siedulele din urne, si constatându-se ca numerulu acestora corespunde numerului de 45 a deputatiloru presenti, urnele cu siedulele de votare se predau comisiunilor scrutinatoře pentru efeptuirea scrutinului si reportarea despre resultatu era pana atunci

Sinodul trece la alta obiecte :

Nr. 153. La ordinea dilei urmeadia reportulu comisiunei bugetare. Referentul Ioane Cornea jun. propune, si

Sinodulu stabileste bugetulu cassei pentru deputatii din districtulu Consistoriului aradanu in suma 992 fl 63 cr er pentru cei din districtul Consistoriului oradan in suma de 472 fl.

Nr. 154. Comisiunea scrutinatoře reporteadia asupra resultatului alegeriloru pentru Consistoriulu din Oradea mare, aretând ca pentru postulu de asessoru referinte ordinariu a intrunitu Ioanu Groza jun. 43, ér de asessor onorariu sa ales Gavriulu Netcu cu 45 voturi; mai departe cà de asessori onorari in Senatul epitropesc sa alesu Teodoru Vaida cu 45, Vasiliu Papp cu 45, Iosifu Nagy cu 45, Paulu Gavrilete cu 45, Demetriu Negreanu cu 45, Ioanu Papp 45, Ioanu Gerlanu 45, Ioanu Glitie si Paulu Fasie cu cate 36 de voturi; ér in Senatul scolariu, de asessor onorariu a intrunitu : Teodor Papp 45, Georgie Morarescu 45, Teodor Filipu 45, Ilie Bochisiu 45, Teodor Lazaru 45, Paulu Popp 44, Nicolau Zigrea 45, Dr. Florianu Dum'a 45, si Ioanu Pinteru 38 de voturi,

Sinodulu i-dechiéra pe tóti acestia de asessori consistoriali alesi pentru Consistoriulu oradan pe periodul 1888, 1889 si 1890.

Nr. 155. Presentându-se apoi comisiunea scrutinatoře pentru districtulu Consistoriului aradan, aréta ca scrutinand siedulele de votisare pentru alegerea asessoriloru la Consistoriulu din Arad a constatatatu cà, in Senatul scolariu de ases. ordinariu referinte sa alesu : Dr. Georgiu Popa cu 23

voturi, ér de assessori onorari : Georgiu Cretiunescu cu 44, Iosifu Gradinariu cu 45, Ioanu Cióra cu 44, Dimitriu Marcu cu 45, Vincentiu Babesiu cu 45, Ioanu P. Desseanu cu 45, Dr. Atanasie Siandor cu 45, Georgiu Ardeleanu, cu 44, Paulu Rotariu cu 37, Dr. Georgiu Popu cu 38 si Dimitriu Romanu cu 45 de voturi.

In Senatul epitropescu de assessori ordinari referinti, sa alesu David Nicora cu 40 si Petru Ioanasiu 34 de voturi ; de assessori onorari : Paulu Tempea cu 45, Ignatiu Papp cu 45, Iosif Beseanu cu 45, Mihaiu Sturza cu 45, Emanuil Ungureanu cu 45, Daniil Gabor cu 44, Georgiu Feieru 41, Petru Trutia cu 23, Dimitriu Antonescu cu 25 si Georgiu Purcariu cu 45,

Sinodulu deschiara pe sus numitii de alesi assessori consistoriali ordinari-referinti si onorari pe periodulu de trei ani 1888, 1889 si 1890 pentru districtulu Consistoriului aradan.

Nr. 156. La propunerea Presidiului,

Autenticarea protocéloru siedintieloru 5, 6 si 7 sinodali se concrede deputatiloru sinodali din locu.

Nr. 157. Terminate fiind agendele Sinodului din est an, Preasanti'a Sa parintele Episcopu multiamnesce membriloru sinodali, pentru zelulu tactul si intieleptiunea cu cari au concursu si astadata la resolvirea afaceriloru sinodali, si inplorând binecuventare cerésca asupra lucruriloru acestui Sinodu si asupra membriloru lui, dechiara sesiunea actuala de inchisa ; era deputatulu Dr. Iosifu Gall in numele membriloru sinodali multiamindu Preasantiei Sale Dlui Episcopu pentru zelulu, interesul si tactul cu care a condus si acestu Sinod, precum si pentru conducerea tuturor afaceriloru nostre bisericesci scolari si fondationali, ii-cere dela Ddieu viatia si sanetate indelungata si dupa acestea intre vii expresiuni de „*Se traiasca Preasantia Sa Dlu Episcopu,*“

Sinodul se dissolve.

Petru Trutia m. p.,
notariu.

Protocolul de facia sa cetitu si autenticat in siedinti'a
comissiunei sinodale de autenticare, tienuta in Arad la 11/23.
Maiu 1888.

Ioanu Metianu, m. p.,
Episcop.

Teodor Ceontea m. p.,

Petru Truti'a m. p.,

Ioanu P. Desseanu m. p.,

Dr. Georgiu Popa m. p.,

Augustin Hamsea m. p.,

Ignatiu Papp m. p.,
protonotariu.

INDICILE

actelor si concludelor sinodului eparchial Aradan
din 1888.

Nrii prot.

Deschiderea, verificarile si const.tuirea defini-
tiva a sinodului 1—9, 41, 43, 44 si 47
Reportele generali si speciali ale consistoriilor 10—19, 57 si 60

Petitiuni si plânsori.

Petitiunea parohiei Lipova pentru ajutoriu	23 si	67
„ „ Budintiu „ „	24 si	68
„ „ Valea-neagra pentru ajutoriu	26 si	66
„ „ Dratiu pentru al doilea preot	33 si	62
„ invetiatorului Toma Farcas pentru ajutoriu	25 si	69
Recursul lui Nicolae Cosiariu, cu sinodul protopopesc	36 si	146
„ fabricenilor pentru pensiunarea protopopului	38 si	76
„ „ despartirea ierarchica	37 si	77
„ „ in caus'a cu cortelul invetia- torescu	39 si	116
Recursul lui Demetriu Selistean din Sâmartin	58 si	144
„ lui Eutimin Onitia din Radmanesci	59 si	118
Plansórea contra lui Constantin Istfanescu din Se- cusigiu	34 si	70
Plansórea parohiei Siusianovetiu cu comunalii	35 si	117
Cereri de concediu	20, 21, 30, 32 si	34

Alegeri noue de deputati.

In cercul Oradii mari	29
„ „ Giului	42
„ „ Birchisiu	45
„ „ Tincei	149
Alegere conditiunata in cercul Vinga	46
Interpelatiunea in caus'a profesorului Mangra	61, 86, 114 si 148

Reportele consistoriilor plenari.

Deplinirea protopopiatului Arad	72
Literele fondatiunale „Elena Birt'a Ghiba“	73
Investirea unei parti din averea diecesana in paménturi	74

	Nr
Regularea sedintelor consistoriali	75
Cestiunea portului postale	65
Academi'a teologica	78
Infintirea celor două episcopii istorice	79
Regularea proportionata a conventiei episcopesci	80
Anticiparea conventiei din fondul bisericescu	81
Afacerea monastirei H.-Bodrog si a comunelor mestecate	82
Instituirea a-doi asessori referinti in senatul epitropesc din Arad	119

Repórtete senatelor strins bisericesci.

Datele statistice	48, 51 si	54
Concubinatele	49 si	55
Ajutórie la biserici	50. si	51
Infintirea de fonduri protopresviterali	51 si	63
Regulament pentru primirea elevilor in seminarium		53

Repórtete senatelor de scóla.

Fondul de pensiune a corpului didactic		88
Planul de invetiament a scólelor poporali		89
Apárarea invetiatorilor acusatí pentru cárti oprite		90
Manualele de chatichisatiune si alte carti de scóla	91 si	112
Scól'a din Dombegyháza		92
Tabele de parete si cárti eftine		93
Conferintie invetiatoresci cu comissari consist.	94 si	107
Pedagogiu si scóla de fete in Arad		95
Invetiatori cu functiuni compatibile		97
Când merg pruncii de scóla la inmormontari ?		98
Date statistice despre preparandi, pruncii obligati la scola si coruri vocale		99—107
Consistoriul Oradan recomanda 10 tineri la alumneul diecesanu gratis		108
Clericii se fie si invetiatori		110
Ameliorarea dotatiunei invetiatoresci		111
Manual de Higiena		115

Repórtete senatelor epitropesci.

Date statistice despre agendele senatelor, prelimina- riile si socotile bisericesci si cultuali si a-le mo- nastirei	120—121 si	138
Colaudarea edificiului de chiria		122
Controlarea afacerii de ascuratiune		123

	Nrii
Incassarea pretensiunilor fondurilor diecesane	124, 138
Fabricarea luminilor de c�ra	126
Streformarea si adaptarea alumneului	127, 141
Regularea c�rtilor fonduali	128, 141
Ratiocinul fondatiunei Elena Ghiba Birta	125
„ fondatiunei „Zsiga“	129
„ Tipografiei diecesane	130
Fondatiunea Teodor Papp din Lugosiu	131
Cassa diecesana din Arad sa scontrat si aflat in ordine	132
Starea fondurilor si fondatiunilor adstrate in Arad si Oradea-mare	133 si 139
Absolutoriu senatului epitropesc din Arad si Oradea-mare	134, 139
Remunerarea cassariului si controlorului diecesan	135
Cumperarea unei casse Wertheimiane	136
Bugetul Consistoriului Aradan si Oradan	137, 142
Fondatiunea Zacharie Mihoc din Pocola	140
Depositele dela consistoriul din Oradea mare	141
Proiectul de regulament in afaceri economice	145
Restaurarea, statorirea bugetului sinodal si inchiderea	150 si 157